

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
LJUBLJANA.

KNAFLJEVA ULICA ŠTEV. 1
TELEFON 55-22 DO 55-25

ROKOPISE SE NE VRAČAJO

IZHAJA VSAK DAN RAZEN
PONEDELJKA

SLOVENSKI POROČEVALEC

INSERATNI ODDELEK
LJUBLJANA

TELEFON 38-32 33-33

POSTNI CEKOVNI RACUN
LJUBLJANA ST. 6 50601-1

OGLASI PO CENIKU

MESEČNA NAROČNINA
45 DIN

* GLASILO OSVOBODILNE FRONTNE SLOVENIJE *

29. november praznik naše ljudske države in ljudske revolucije

Ze petič slavimo obletnico II. zasedanja AVNOJ-a, ki je bilo 29. nov. l. 1943 v Jajcu. Ta dan obhajamo v novi Jugoslaviji kot državni praznik, ker so bili tega dne postavljeni temelji naši ljudski državi, ki je plod naše ljudske revolucije, 29. novembra je praznik naše ljudske države in praznik republike, ki je bila razglašena 29. novembra 1945, a dejansko izbojevana že dve leti prej, in praznik naše revolucije, iz katere je zrasla ljudska oblast in Federativna ljudska republika Jugoslavija.

V kakšnih okoliščinah slavimo letos 29. november? Letos označuje mednarodne razmere že poostren boj med silami miru in demokracije s silami imperializma, ki hočejo novo vojno. Hujšači na novo vojno so še glasnejši, v deželah kapitalizma buržoazija odkrito uporablja fašistične oblike nasilja nad delovnim ljudstvom. Toda obenem se je bolj širil in krepi odpor ljudskih množic v samih kapitalističnih deželah in osvobodilno gibanje v odvisnih in kolonialnih deželah (heroijski boji francoskih rudarjev, zmagoviti pohod osvobodilne vojske na Kitajskem itd.). Moč Sovjetske zveze in ljudsko demokratičnih držav, ki so osnova vseh demokratičnih sil na svetu, je letos še večja. Nova Jugoslavija je močna opora miru in demokracije v boju proti imperializmu. Njen dežel je očičen. Obrekovanja naše države in našega vodstva niso in ne morejo ovreči njenega velikega deleža v tem boju.

Delovno ljudstvo Jugoslavije je letos še stopnjevalo svoje napore za zgraditev socializma, s čimer je najbolj utrjevalo svoje in mednarodne sile v boju proti imperializmu in po objavi zloglasne resolucije Kominternobiroja najbolj dostojno odgovorilo na laži in obrekovanja. Socialistično tekmovanje je zajelo široke množice in postalo način socialistične graditve pri nas. Tekmovanja se je udeležilo n. pr. čez 800 tisoč sindikalnih članov. Samo v prvem polletju je bilo razglašanih 29 tisoč udarnikov, od teh je bilo 927 novatorjev in 2655 racionaltorjev. Zaradi take ustvarjalne delavnosti našega ljudstva smo doslej večji delovni učinek, ki je n. pr. v težki industriji za 17,5%, v lahki industriji za 14,5% in v gradbenstvu za 12% višji od lanskega; ta pa je bil za 37% večji od delovnega učinka leta 1939. Tak delovni polet se je najbolj izrazil v uspešnem izpolnjevanju plana. Polletni plan smo letni izpolnili in celo presegli. Do danes so izpolnili številna podjetja že tudi svoje letne plane. Lansko leto je izpolnilo n. pr. v Sloveniji do 29. novembra le 34 podjetij svoje letne plane. Letos pa je izpolnilo letne plane že do II. kongresa KPS okoli 50 podjetij, do 29. novembra pa jih bo skoraj polovica, čeprav je to leto najtežje v petletki. Ti uspehi in pokazatelji izpolnitve plana za tretje četrtletje nam povedo, da bomo izpolnili letošnji plan in ga tudi prekoračili. Najtežje leto naše prve petletke bomo nazivlj tečajem, ki so nam jih povzročile demokratične države in ki jih nismo mogli predvideti, zmagovito končati.

Vzporedno s porastom gospodarskih sil, s razširitvijo socialističnega gospodarstva in omejevanje kapitalističnih elementov je rasla in se krepi tudi organizacija naših gospodarskih podjetij in ustanov ter organizacija našega državnega aparata. Naš državni aparat je vse bolj in bolj aparat za vodstvo gospodarstva, kolikor širše zajema socialistični sektor naše gospodarstvo in kolikor večje so socialistične proizvodne sile.

Letos so bili izvršeni odločni ukrepi za socialistično preobrazbo naše vasi. Ustanavljanje enotnih kmetijskih zadrug, ki združujejo vso gospodarsko dejavnost na vasi, razvijanje teh kmetijskih zadrug z ustanavljanjem zadrug lastnine, graditev zadrugskih domov, nastajanje novih kmetijskih obdelovalnih zadrug, trgovina po vezanih cenah, država posojila zadrugam, — vse to ustvarja osnove za prehod kmetijstva na socialistično pot, za socialistično preobrazbo naše vasi in onemogoča ter omejuje širitev in razvoj kapitalističnih elementov na vasi.

Zgodovinskega pomena za vse delovno ljudstvo nove Jugoslavije je bil V. kongres Komunistične partije Jugoslavije julija t. l. V. kongres je z znanstveno jasnostjo pokazal pot naše socialistične graditve. Njemu so sledili kongresi komunističnih partij posameznih republik: Črne gore, Bosne in Hercegovine, Slovenije in Hrvatske, kongresa komunističnih partij Srbije in Makedonije pa še bosta do konca leta. Letos je bil I. kongres Zveze sindikatov Jugoslavije, IV. kongres Zveze komunistične mladine Jugoslavije in decembra bo skupni kongres SKOJ-a in Ljudske mladine, na katerem se bosta obe organizaciji združili. V Sloveniji je bil spomladi II. kongres Osvobodilne fronte, in v začetku decembra bo kongres Antifašistične fronte žena. Vsi ti kongresi so in bodo organizacijsko utrdili posamezne organizacije in razvili njihovo politično delo. Oni so izraz utrjevanja enotnosti naših delovnih množic, krepitev njihove socialistične zavesti. Našim delovnim množicam dajejo smernice za njihovo delo in jih pripravljajo na bodoče naloge pri graditvi socializma. Ob vseh teh kongresih se je jasno pokazala enotnost Partije in delovnih množic, pokazalo zaupanje delovnih množic Partiji, pokazala neizpodbitna vedača vloga Partije.

Letošnje leto je bilo odločilno leto naše prve petletke. Toda tudi drugo leto, leta 1949, nas še čakajo veliki napori. V tem letu bomo vložili vse sile za zgraditev tistih objektov naše petletke, ki nam bodo omogočili povečati hitrost graditve socializma na sploh in ki nam bodo zagotovili, da bomo pravočasno izvršili petletni plan (Tito). V orjaško bitko za zgraditev socializma stopajo vedno nove množice, ki so začele, da se dogaja v naši deželi nekaj velikega in usodnega za njihovo bodočnost in bodočnost njihove domovine.

Govor tovariša Tita na II. kongresu Komunistične partije Hrvatske

Na II. kongresu Komunistične partije Hrvatske je imel tovariš Tito naslednji govor:

Tovariši in tovarisi! Najprej se moram opravičiti, ker sem prišel ob koncu dela vašega kongresa. Vendar pa sem zasledoval delo kongresa, v kolikor mi je to bilo mogoče. Videl sem, da ste postavili na tem kongresu najaktualnejše probleme in vprašanja zgraditve naše države, vprašanja dela naše Partije ter vloge Partije pri graditvi naše države.

Ne pričakujte od mene, tovariši in tovarisi, da bom imel tu kak programski govor. Povedal vam bom samo nekaj, kar mislim, da je važno. Ugotovili ste vrsto pomanjkljivosti pri našem delu. Opisali ste položaj tako, kakor ste ga videli in razumeli na terenu, govorili ste o težavah, na katere ste naleteli. Tudi v vaših odločitvah je podan način, kako bi jih bilo treba odpravljati. Da so te težave velike, vam pritrjujem. Zato jih moramo začeti reševati z največjo resnostjo.

Bilo je že nekaj kongresov, kakor n. pr. kongres KP Jugoslavije, kongres KP Bosne in Hercegovine, Črne gore, Slovenije, sedaj je kongres KP Hrvatske in čez nekaj dni bo kongres KP Srbije in KP Makedonije. Dosedanji kongresi so pokazali eno stvar, ki je za našo državo velikanske važnosti in sicer popolno enotnost naše Partije. Tudi na vašem kongresu sem zazpal, kolikor sem ga lahko zasledoval, pri delu soglasnost glede vseh vprašanj. To je tisto osnovno, kar je potrebno za lažjo rešitev vseh problemov, in sicer je to enotnost Partije, enotnost misli in akcije.

Pri izvajanju odločitev, ki ste jih sprejeli in pri izvajanju odločitev, ki jih je sprejel kongres KP Jugoslavije, je posebno važan način vodstva, to je vprašanje, kako je treba voditi stvar. Vloga komunistov pri vodstvu naše države vam je znana, toda vprašanje načina vodstva in vprašanje, kako morajo komunisti voditi graditev socializma in uresničevanje petletnega plana, ni tako enostavno. Tovariši in tovarisi! Pogosto sem govoril, da se moramo učiti, da moramo učiti množice, da pa se moramo učiti tudi od množic. Ko sem n. pr. potoval skozi nekatere naše kraje in vasi, sem videl, da se lahko naučimo mnogo stvari od naših delovnih ljudi na deželi, od naših kmetov. Razume se, da gre za to, kako načnemo ta problem, kako sprejemamo kritiko delovnega ljudstva na deželi, našega delovnega ljudstva in podjetij, rudnikih, tovarnah itd. Jasno je, da so pravice in nepravice nepravice kritiko in potem zanikamo vse, kar govorijo na deželi, se ne bomo ničesar naučili. Gledali bomo samo, da izvedemo le to, kar mislimo, ni pa vedno pravilno samo to, kar mislimo — če ne vemo, kaj se dela, kaj se dogaja spodaj.

Pripomni sem, da nekateri tovariši voditelji ne poznajo dovolj naših ljudi, ne razumejo dovolj našega ljudstva, našega delovnega ljudstva, naših delavcev in kmetov in ne jemljejo jih tako, kakršni so, z vsemi njihovimi slabostmi in pomanjkljivostmi, še neizobražene, še z ostanki starega gledanja na svet in družbo. Razume se, da bodo pri svojem pripravovanju postavili mnogo stvari nepravilno, povedali pa bodo tudi mnogo resnic. Mi pa moramo upoštevati resnico in to, kar je točno ter si moramo prizadevati, da odstranimo vse, kar ni dobro.

Tu vam bom povedal nekaj konkretnih stvari. V neki vasi v Zagorju sem n. pr. slišal danes nekatere stvari, ki za mene niso nič novega, ker sem slišal iste stvari tudi v Srbiji, Sloveniji in drugih krajih. Zanimivo je, tovariši, da postavljajo na enak način enake stvari in vprašanja delovni ljudje iz raznih krajev naše države, ki so oddaljeni milijepisno drug od drugega. Če je tako, da postavljajo ljudje v raznih krajih isto vprašanje o istem problemu, odnosno, navajajo razne, toda iste pomanjkljivosti, pomeni, da je to resna stvar, katero moramo upoštevati in storiti vse, da te pomanjkljivosti odstranimo.

Tu se bom dotaknil z nekaj besedami tudi vprašanja preskrbe našega ljudstva. Razume se, da nas komuniste najbolj zanima uspešno uresničevanje našega plana v vseh panogah našega gospodarstva. Zanima nas, koliko odstotno smo izvršili naš plan, koliko smo zgradili tovarn, koliko kilometrov avtomobilske ceste in drugih cest, koliko smo posejali, z eno besedo, zanimali nas to, kar želimo doseči. Premalo pa se zanimamo za ljudi, ki sodelujejo pri teh naporih in tej graditvi, za ljudi kot ljudi z vsemi njihovimi slabostmi. To pomeni, da nas ne zanima vedno njihovo osebno življenje, kako živijo in čelajo in kakšne posledice bo to imelo za njih same in za njihovo bližnjo okolico. Zavedati se moramo, da bo borba s kapitalističnimi ostanki na deželi še huda. Ze danes se in vsakem koraku vedno bolj zaostre. Za te ostanke kapitalizma na vasi so najbolj plodna ta takrat, kadar take in podobne stvari spregledamo, napravimo napake, ki bi jih pri odstranjevanju takih pomanjkljivosti lahko odstranili. S

tem, da izvršujemo to, kar smo obljubili in kar lahko damo, odbijamo in onemogočamo propagando sovražnikov socializma, ki se danes širi. Lahko rečem, tovariši, da sem prišel osebno do prepričanja, da na deželi že prihaja do določene stopnje nezaupanja proti ljudskim oblastem. Ljudje mi zagotavljajo, da je to samo nezaupanje do ljudskih oblast, ki so spodaj. Tega ne verjamem, ker za napake, ki se pojavljajo spodaj, odgovarjamo mi zgoraj.

Ne more biti nezaupanja samo navzdol. Jaz sem te stvari pojasnjeval, govoril sem, da so napake, da delajo napake zavestno in nezavestno, zaradi neznanja ali zlonamerno. Da vse to je lepo. To mi stalno trdim, in to je tako. Toda gledati moramo, da bomo tako prvo kakor drugo čimprej likvidirali, tudi to, kar delamo nezavestno — in da podpremo ljudi in ono, kar se zavestno dela — in da ostreje udarimo po teh stvarih, ne samo, da se skesanimo grajamo, da se izpovemo in začnemo zopet znova delati, tako kot prej, ampak moramo resno prisluhniti glasu ljudstva. Katerega glasu? Dejal sem kateremu. Poslušati in vzeti moramo to, kar mislimo, da je pravilno in bistveno. To pa moramo nato izjaviti. Tako bomo obračunali z razrednim sovražnikom tudi na vasi, ki je včasih bolj, včasih manj delaven.

Vprašanja preskrbe sem se že prej dotaknil in rekel, da je pri nas mnogo krivic. Naj mi oprostite tisti, ki morajo za to skrbeti. Toda prav o tem sem največ slišal, kadar sem prišel na kmete tako v Srbiji, na Hrvatskem kakor v Sloveniji pa tudi drugod. Ne gre tu samo za najvišje odgovorne ljudi, ministre, ampak za nas vse v ljudski oblasti. Komunisti kot voditelji ljudske oblasti morajo vedeti, kaj ljudstvo najbolj potrebuje. Vemo pa, kaj je ljudstvu najpotrebnejše. Ljudstvu je potrebno sicer, da bo dobro oblečeno in obuto, če tega še ni dovolj, je to še mogoče pojasniti in ljudje bodo to razumeli. Toda, če ni tega, brez česar nikakor ne more šajati, brez česar nikakor ne more biti, to pa so, recimo, živilce, petrolej in drugi predmeti široke potrebnosti, brez katerih ni mogoče biti in za katere ve, da so, potem je pa to popolnoma drugače. Potem ni tu opravičila. Začuden vprašam: Kako je to mogoče? Kajti to je stvar, ki jo moramo rešiti. Če bi mi pravočasno ugotovili te pomanjkljivosti, potem ne bi dovolili, da bi se nam spremanjka n. pr. taka stvar, kakor je pomanjkanje živilcev in podobno, v politični problem na kmetih. Oblast, ki ne more rešiti takih vprašanj, je slaba oblast — tako razmišlja preprost delovni kmet na deželi, ko nima tedni dni ali še deli živilcev, petroleja in podobnih potrebščin.

Torej, tovariši in tovarisi! Komunisti, vprašanje vodstva v gospodarstvu ni enostavna stvar, v razdobju graditve socializma, ko je vse gospodarsko življenje v naših rokah, ko je vse družbeno življenje na naših plečih, ko moramo biti za vse to odgovorni prav mi komunisti. To je zelo zamotana stvar in o tem moramo mnogo razmišljati.

Ni vsemoli, ali pride tovariš kot predstavnik krajevne ali okrajne oblasti v vas z avtomobilom, z vozom ali peš, da tu samo nekaj zahteva ali odreja, da pogleda zviška naokrog. Ogledati si mora vsako stvar, pogledati v kmečko hišo, da vidi, kako živi kmet. Kmet se bo tudi pritožil. Toda kmet, ki se bo pritožil kot posameznik, ni merodajen, ampak je treba vprašati se naprej tudi druge v vasi. Treba je iti v šolo in pogledati, ali je tam kaj treba, če je higienična, če ne potrebuje pomoči itd., na primer, če je treba vasko šolo prebeliti, nabaviti klopi itd. Ljudem je treba pojasnjevati, ne ukazovati, ampak vztrajno pojasnjevati. Ljudstvu ukazovati ni pravilno. Ukazovati je mogoče vojski in drugim uniformiranim oddelkom, toda ljudstvu ni mogoče ukazovati. Ljudstvo je navajeno, da se mu pojasnjuje.

Komunisti morajo imeti to lastnost, da jim ne bo nikoli presedalo ljudstvu pojasnjevanje, za kaj gre, v čem so naše težave. Odkrito vam povem, tovariši in tovarisi, da naši ljudje naši kmetje, delovni kmetje — ne bom govoril o različnih bogataših — razumejo, če jim stvar temeljito pojasnim. Zato bodite neutrudni in ravnajte z ljudskimi množicami pri velikih gospodarskih nalogah, ki jih imamo.

Isto velja tudi za delavce. Niso vsi delavci na isti stopnji razredne zavesti, niso še vsi na isti stopnji, kajti tu so tudi kmetje z vsemi svojimi značilnostmi, napol kmetje. Imamo pa tudi poklicne delavce, se pravi generacije delavcev. Vendar je teh še zelo malo v primeri s tistimi delavci, ki se stekajo danes v naša podjetja. Naši delavci v Jugoslaviji zastavljajo velike napore. Vse, kar ustvarjamo, ustvarjajo naši delavci s svojimi delovnimi rokami. Ta veličastna graditev v vsej naši državi pa nas velja velikanskih naporov in trpljenja. To delajo naši delovni ljudje, vendar je pri tem tudi mnogo slabosti, kakor je n. pr. velika fluktuacija delavcev. Napravil smo plan, petletni plan, razdeljen na letne plane, potem je napravila tudi vsaka republika svoj plan, okraill na svoje, vendar nismo vzel še nikoli dovolj resno vprašanja delovne sile,

to je ljudi, kje bomo vzeli to realno silo, s katero bomo ta plan izvršili? Zato je treba vztrajno in neutrudno pojasnjevati ljudem pomen vseh teh težav in potreb. Ni dovolj napraviti plan, prisnubiti toliko in toliko delavcev, si delavce med seboj jemati z dviganjem plač itd. Premeščanje delovne sile z enega sektorja na drugega se ni rešitev. Delavcem je treba ustvariti dobre pogoje, ki niso samo v visokih plačah, ampak jim je treba omogočiti, da bodo živeli kulturno, delavcem vredno življenje, s čimer jih bomo privezali na dotično delo.

Ne bom se, tovariši in tovarisi, spuščal v to, kakšne naloge so pred nami glede ustvaritve kategorij delavcev kovinarjev, lesnih delavcev in drugih. O tem ne bom mnogo govoril. Točno pa je, da je to za nas problem, ki ga moramo čimprej rešiti. To vprašanje ni samo vprašanje vodilnih ljudi v gospodarstvu spodaj, ampak tudi vseh nas do zgoraj.

Vprašanje zgraditve stanovanj je vprašanje ustvaritve pogojev, da se bodo delavci zanimali za kako podjetje, za kak rudnik itd. Ze večerjam sem delal rudarjem v Trbovljah, da je v prihodnjem letu 1949 ena izmed najvažnejših nalog da se lotimo graditve stanovanj za naše delovne ljudi. To je potrebno zato, da ustvarimo za tega, ki dela, socialistične delovne pogoje.

Ni dovolj, da pridobimo 2000 do 3000 delavcev za kako podjetje, za kak rudnik, in da ti delavci zaslužijo tam sicer dobre plače, njihovo življenje pa je tako kakor v stari Jugoslaviji ali v kakih kapitalističnih državah, to je, da jedo v barak, da spe na slami brez blazine, v prostorih, kjer ni svetlobe, nato pa odhajajo na kmete. Jasno je, da jih zaradi tega bolj vabi vse ali kako drugo podjetje, kjer mislijo najti boljše delovne pogoje. Delavec upravičeno tako misli, kajti v starem podjetju mu je bilo slabo. Zato mu je treba ustvariti stanovanje, da bo pošteno spal, na toplem spal, da bo dobro jedel, da bo imel kulturno življenje, da bo imel svoj dom, da bo imel radio in vse drugo, kar more imeti v današnji stopnji razvoja socializma v naši državi. Tako bomo delavca navezali na podjetje. Zanj se bo bolj zanimal in ne bo odhajal v druga, kajti videl bo da more doseči v svojem podjetju vse, kar potrebuje.

Torej moramo, tovariši in tovarisi, pokazati že danes, tudi pri sedanjih pogojih, vsaj malo socialističnega življenja našim delovnim ljudem tam, kjer delajo. To je mogoče. To se je tudi doslej pričakovalo. Samokritično moram reči, da smo krivili tudi mi, ker nismo posvetili temu vprašanju več pozornosti. Vendar je to že danes toliko dozorelo in se zaostri, da tega ne smemo več dovoliti. Zato moram danes tukaj poudariti, da je prihodnje, 1949, leto, leto velikih naporov pri najvažnejših, najbistvenejših objektih kapitalne graditve, kot so tovarne in stanovanja.

Ko je govora o graditvi in izvajanju petletnega plana, mi dovolite tovariši in tovarisi, da se malo dotaknem tudi vprašanja, kako bomo mogli to izvršiti. Poznate, pa tudi ne poznate vseh težav, ki jih imamo in tudi ni mogoče, da bi vedno vse poznali. A mi, tovariši, se borimo z velikanskimi težavami. Večji del teh težav tudi sami poznate, a so tudi take, ki so nastale tudi proti naši volji.

Začetek naše socialistične graditve odnosno naš petletni plan smo zasnovali v tistem času, ko so bili splošni politični, zunanjepolitični pogoji z našimi zaveznicami mnogo ugodnejši, kakor so danes. Nismo računali na kaka materialna darila, na to, da nam bo kdo daljal pomoč brez protivrednosti, ampak, da nam bo prijateljsko nudil pomoč in roko, da nam bo dal vrednost za vrednost, da nam bo pomagal tako, da bi mu mi dali to, kar potrebuje, on pa nam bi dal to, kar je nam potrebno. Danes je položaj že drugačen. Nastali so, ne po naši krivdi, taki pogoji, da je prav ta čimtelj, to je, ta zunanja pomoč naših prijateljskih socialističnih držav v značajnem obsegu padla, zato pa imamo večje težave, kakor bi jih sicer imeli. Našo graditve smo začeli na zelo široki osnovi. Nismo se omejili samo na načrte, ki smo jih napravili, ampak je šla naša graditev, ker smo korakali dalje in dalje vedno bolj v širino. Gradili smo, kar je bilo porušeno, gradimo zadrž. domove, ki so brez dvoma zelo dobra in potrebna stvar in jih je treba graditi. Gradili smo tudi mnogo druga poslopja in podjetja. Toda zato je treba mnogo materiala, ker ti tako samo v posameznih teriala, ker tako ni samo v posameznih naši državah. To pa preveč razblijna brez dvoma zelo dobra in potrebna sedaj napraviti? Ostati moramo pri tem, kar je najvažnejše. Prepričan sem, tovariši, da bo kdo izven naše države rekel, ko bo slišal kar tukaj govorim: Aha, napravili so megalomanski načrt, sedaj ga pa ne morejo izvršiti. To bodo rekli o našem planu mogoče ne samo imperialisti, ampak tudi tisti, ki nas danes na zelo čuden način kritizirajo. Toda mi odgovarjamo — plan bomo izvršili in izvršili ga bomo, tovariši. (Viharno ploskanje, delegati so vstali in zlogovali: »Tito—

Partija!). Ne bojim se priznati naših težav in naše slabosti. Komunisti ne smejo nikoli zatajiti svojih slabosti in svojih težav. Govorimo odkrito in naj govori kdor koli, kar hoče. Prav zato govorimo o svojih težavah tako odkrito, ker poznamo naše sile. Mi smemo o tem govoriti, ker smo tako močni, da bomo premagali te težave. Tisti, ki je slab, ki je nesposoben — ta jih ne bo tajil, kar je razumljivo, nam pa jih ni treba tajiti. Mi smo močni, imamo enotnost Partije in enotnost ljudstva, to pa je osnovno pogojevo za izpolnitev našega plana, za našo graditev. (Dolgotrajno odobravanje in ploskanje). Tega sem se dotaknil zato, da bi vam povedal, da nas čaka zelo naporno delo, da nas čaka v prihodnjem letu 1949 veliki napori. V tem letu bomo zastavili vse sile za zgraditev tistih objektov naše petletke, ki nam bodo omogočili, da bomo uspeli zgraditev socializma v splošnem in nam zagotovili, da bomo pravočasno izpolnili petletni plan. Torej ne smemo iti v kapitalni graditvi preveč v širino, ampak boli v globino, ustvarjalno čimprej naprepi to, kar je najvažnejše. Kaj pomeni to? To pomeni, da morajo naši delovni ljudje, predvsem vodilni ljudje, komunisti in vsi drugi pošteti voditelji naše države, vedeti eno, — da je bistvena in osnovna celota to, kar je splošno, in da je lokalno samo del te celote. Podcenjevanje splošnih interesov in poudarjanje lokalnih interesov moti naš splošni plan. Zato je potrebno več smisla za skupnost, za našo celokupnost, zato je potrebno, da ljudje ne gledajo na stvari ozko, v svojih lokalnih okvirih, kar se pogosto dogaja. Soglašam s tem, da pomagata reševanje lokalnih vprašanj razvijati samoiniciativo. To je dobro, to je pozitivna stvar, to je prav za prav v določenem smislu motorna sila za razvijanje vseh ustvarjalnih sil v našem ljudstvu, vendar ne smemo nikoli pozabiti tega, kar je najbolj bistveno, kar predstavlja celoto, kar predstavlja ljuba interes skupnosti, to pa so — tovarne, livarne, visoke peči, martinuarne, vrtni stroji, pridobivanje nafte, koks. To so za nas najvažnejši problemi, to so nadalje stanovanja za delavce in nameščence, za tiste, ki opravljajo težko delo. To je najbolj bistveno, temu moramo posvetiti v letu 1949 največjo pozornost.

Vendar pa to ne pomeni, tovariši in tovarisi, da smo napravili korak nazaj pri izpolnjevanju našega petletnega plana, to ne pomeni, da zmanjšujemo obseg petletnega plana. Mi se preurejamo, mi se na znort pregupiramo, reorganiziramo, lotujemo se tega, kar je najbolj bistveno, da bolj smiselno plansko delamo, da delamo bolj organizirano, da delamo bolj kot enoten kolektiv v vsej naši državi, da delamo bolj kot prava socialistična skupnost. To je bistveno, pozneje pa, ko bomo ustvarili osnovne pogoje naše industrializacije, se bomo vrgli še močneje na drugo, na ustvarjanje proizvodov, ki so potrebni našim narodom, kar bo širokim ljudskim množicam otipljiv dokaz, kaj pomeni socializem.

Tovariši in tovarisi, v letu 1949 bodo potrebni, kakor sem že dejal — tega pa ne govorim, da bi strasil — še težki napori, toda vzdržali bomo in izvršili, kar je potrebno. Rekel sem: Glasno je enotnost naših vrst, naše Partije in naših narodom, potem pa bo tudi vse drugo. Prav tako pa je tudi potreben organizacijski smisel v gospodarskem pogledu. Potrebno je, da ljudje vedo, kako se bodo lotili določenega dela in kako ga bodo izvršili.

Tu se bom dotaknil vprašanja, ki je tudi zelo važno. To je vprašanje tistih elementov v naši državi ki nam vtičajo v kolo naše socialistične graditve palice. To so kapitalistični elementi odnosno njihovi ostanki. Vem, da bo kdo rekel, da je to, da govorim o tem vprašanju, rezultat resolucije Inforbira. Vendar je znano, da nismo tega nikoli zanikali, da nismo nikoli trdili, da tega ne bomo imeli. Vendar smo šli postopno naprej. Vedeli smo, da se bo nekoga due to vprašanje še bolj zaostri. Toda pripravili smo se in se lotili tega problema organizirani in pripravljeno, tako da bo neogibno naša zmaga, ne pa zmaga teh kapitalističnih elementov na vasi. (Dolgotrajno odobravanje.) Kaj je to, na kar se opira naša samozavest, da bomo zmagali? To je enotnost ljudstva, izoblikovana v Ljudski fronti, v organizaciji ki ima velikanski pomen. Komunistična partija je vodilni odred v naši državi, najnaprednejši del delavskega razreda, vodilni del delavskega razreda kot najzavednejšega dela našega ljudstva sploh. Ljudska fronta je organizirani kolektiv naše socialistične skupnosti, ki deluje disciplinirano, katerega vedno bolj precejna zavest nujnosti graditve socializma — ne pa nekakšen seštevček nekaterih strank. V tem pogledu smo doslej zelo mnogo dosegli. Napravili smo to, da imamo enotnost našega ljudstva, izoblikovano v splošni politični organizaciji — v Ljudski fronti. Naša Ljudska fronta, tovariši, sprejema danes same kot disciplinirana organizacija razne prostovoljne naloge, ki jih izvršuje. To je tista velika sila, na katero se lahko

Govor tovariša Tita na II. kongresu Komunistične partije Hrvatske

smelo opremo, in bomo z njo pomogli mi, to je ljudstvo sploh, izvršilo to, kar smo si zamislili. S to silo bomo lahko obvladali kapitalistične elemente in jih postopoma izločili.

Vprašanje uničenja razrednega sovražstva, tovariši, je vprašanje taktike. Kaj je bolj uspešno, pričeti frontalni napad in doživeti neuspeh, ali najprej dati možnost takim, da vidijo, da bodo morali nekoga dne odložiti orožje? Postopno prehajamo k likvidaciji kapitalističnih elementov. Naše kulake smo že takoj v začetku udarili, toliko, da bi vedeli, kaj pomeni revolucija, kaj pomeni, ko korakamo v socializem, da bi vedeli, da se tu ne more nihče šaliti, da se ne more ne dejati nobenih izpizmutov ali odklonov nazaj ali vstran. Ako tega kdo še ne bo razumel, tedaj bomo ravnali osterje. Povem vam, da nam ne more nihče nikdar preprečiti, da ne bi smelo nadaljevati pot, po kateri smo šli. Potrebno je, da ustvarimo pogoje, da dobimo dovolj žita in kmetijskih pridelkov ter onemogočimo raznim kapitalističnim elementom, da bi spekulirali na škodo delovnega človeka, na škodo naših delovnih ljudi. Imamo dovolj možnosti, da jim postopno z različnimi ukrepi to preprečimo, na koncu pa, če ne bo šlo drugače, poznamo tudi skrajno metodo. Šta dve vrsti preprečevanja, tovariši. Je preprečevanje z besedami, je govoriti preprečevanje po hrbtu. (Ploskaje in dolgotrajno odobravanje.) Tu sem se izrazil enostavno, vendar mislim, da je vsako razumljivo, kaj to pomeni. (Odobravanje.) Nisem tega rekla vam, ker vi to dobro veste, ampak tistim, ki se jih to tiče. Naj ne mislijo, da smo slabši. Naj nihče ne misli, da smo sposobni popuščati, kar bi šlo na račun graditve socializma v naši državi. Sposobni smo iti samo naprej, v socializem in nič več. (Močno vzkljanje. Tako je! Tako je!)

Tovariši in tovarišice! Mogoče boste vprašali, zakaj govorim danes s tako ostrimi besedami. Govorim sem sicer vedno odkrito, nisem se pomisljal povedati resnice, danes pa je že čas, da povemo še jasneje, da nas bo vsako razumljivo, kajti politični položaj, ki je nastal po klevetanju naše Partije in naše države, je že vzpodbudil različne reakcije, da dvigajo glave, in tu in tam je to čutili. Preveč naivni bi bili, če ne bi tega videli. To mi vidimo. S tega mesta sporočam, da se bodo taki zmotili in da nam ne bodo nikoli preprečili, da ne bi vseh takih naučili, kako se je treba vesti v državi, ki koraka v socializem, v kateri se velikanska večina ljudstva zaveda, da gre v socializem in da gradi s svojimi trpljenjem s svojimi rokami socializem, manjšina pa se mora pokoriti, ali pa bo izginila. Vsi delegati so navdušeno vzkljali. Partiji in Titu.)

Pri tem sem doslej v glavnem mislil na reakcionarne fašistične elemente. Toda dovolite mi, da se sedaj nekoliko dotaknem tudi nezmatne peščice ljudi, ki so si vtepli v glavo, da so nekaki marksistični ideologi v naši državi in mislijo, da si moremo v tem spletnem velikanskem naporu dovoliti, da se med seboj kosamo, kdo je pametnejši ne, ali korakamo pravilo ali ne, ali je to delo pravilno ali ne, tako da se enostavno spreminjamo v splošni diskusijski klub, da bi vse opustili, kar smo doslej storiili in da bi začeli drugače, znova. Toda, tovariši in tovarišice, in dveh vrst socializma. Je samo ena vrsta, Poti v socializem pa je več vrst in so odvisne od specifičnih pogojev tiste države, stopnje njenega razvoja, njenih gospodarskih pogojev, pa celo običajev ljudi, oni, ki so nastajali v dolgih stoletjih v državi, kakršna je naša. Poti je torej več, socializem pa samo eden. Zato taki megalomani zelo greše in se motijo, ako mislijo, da lahko ustvarijo boljši socializem, kakor je tisti, ki ga mislimo mi ustvariti, kajti drugačnega socializma ni! Tudi mi stremimo k socializmu, ki je splošen vsemu delovnemu človestvu, ki je v Sovjetski zvezi, in ga mi danes ne gleda na vse to, kar nam očitajo, še kako uspešno gradimo. Taki ljudje torej, kolikor bi se pojavili, ali pa se držalni pojavijo — kajti zunaj skušajo zelo vztrajno oblikovati pri nas kar koli — taki ljudje bodo naleteli na isti odgovor, ki ga bodo dobili tudi reakcionarni elementi, ki se nam skušajo upirati. Enotnost naše države je nad vsem, kajti brez enotnosti misli in akcije ne more biti uspeha. Nikonar ne bomo dovolili, ne glede s katere strani bi to bilo, da bi nam motili pot, po kateri korakamo pri graditvi socializma. Videli pa bomo v bodočnosti, v bližnji bodočnosti, ali so imeli prav oni ali mi. Videli bomo pa tudi, da so napravili napako in da nismo mi grešili.

Tovariši in tovarišice! Zunaj naše države mnogo pišejo o nas — vendar ni treba misliti, da vse to čitamo — pišejo o krizi v naši državi, pišejo na pamet o gospodarskem položaju pri nas in o mnogih drugih stvarih. Samo da pisarjijo, samo da bi bilo čim več laži in klevet. Ne samo, da pisarjijo oni, ki bi nam morali pomagati, ampak tudi ponatiskujejo to, kar piše Hearstov in drugi tisk. Najbolj zanimivo je, da so se znašli na isti liniji s Hearstovim tiskom, tako da recimo »Humaničar enostavno ponatiskuje od drugega, tako da drug od drugega ponatiskujejo in si izposojajo njegove izmišljotine. To klevetanje naši državi ni samo škoduje, ampak tudi žal nas naše državo, naše ljudi in našo nado. Jasno je, da tega ne čitamo radi. Nas to boli. Toda, ali nas more to omajati? Ne! To nas more samo še bolj utrditi v naših stremiljih, pri našem sklepu, da vztrajno korakamo naprej, ne da bi krenili niti na levo niti na desno. Nekoč, mislim, da jim bo dovolj jasno, da so se predalec zaleteli. Vendar pa prav tako mislim, tovariši, da se strinjate z nami, da z

Zasedanje plenuma Zveznega odbora Ljudske fronte Jugoslavije

Dr. Blagoje Nešković o organizacijskih problemih Ljudske fronte

Beograd, 27. nov. V dvorani Kolarčevega ljudskega veseličišča v Beogradu se je večeraj popoldne šestar širši plenum zveznega odbora ljudske fronte Jugoslavije.

Približno ob 17.30 je prišel v dvorano v spremstvu članov predsedstva zveznega odbora Ljudske fronte, predsednik Ljudske fronte Jugoslavije, maršal Josip Broz-Tito. Prihod maršala Tita v dvorano so prisotni delegati rozdravili z dolgotrajnim ploskanjem in vzklikanjem »Tito—Tito«.

Na predlog maršala Tita je bil sprejet naslednji dnevni red:

1. Organizacijski problemi Ljudske fronte. — referent Blagoje Nešković.

Član zveznega odbora dr. Blagoje Nešković je o organizacijskih vprašanjih Ljudske fronte med drugim dejal:

»Ve v začetku meseca septembra je tovariš Tito postavil nalogo sekretariatu izvršnega odbora zveznega odbora Ljudske fronte Jugoslavije, da prouči stanje organizacije Ljudske fronte. Sekretariat je organiziral zbiranje gradiva — med drugim tudi z pošiljanjem posebnih ekip v vse republiške organizacije Ljudske fronte, na podlagi česar je prišlo do nekkih zaključkov o sedanem stanju organizacije Ljudske fronte. Meni je bila postavljena naloga, da vas o teh sklepkih poučim.

Izvršni odbor Ljudske fronte Jugoslavije danes še ne razpolaga s posameznimi podrobnimi podatki o delu organizacije Ljudske fronte, posebno ne razpolaga s skupnimi posameznostmi in pregledom izvršnih delovnih akcij organizacije Ljudske fronte za minulo leto, razpolaga pa s podatki, ki jasno govorijo o uspehih dela organizacij. Lahko pa že takoj rečem, da je bila pobuda tovariša Tita za ugotovitev in pregled sedanjega stanja organizacij Ljudske fronte popolnoma upravičena.

V kongres Komunistične partije Jugoslavije je sprejel važne sklepe o Ljudski fronti. V četrtem delu programa KP Jugoslavije se zelo obširno govori o Ljudski fronti. Ocena sedanjega stanja organizacije Ljudske fronte je odvisna od splošne ocene o Ljudski fronti, ki je vključena v sklepih V. kongresa KP Jugoslavije, ker si ne moremo predstavljati Ljudske fronte brez vodilne vloge KP Jugoslavije.

Ljudska fronta ima velikansko važnost za izgradnjo socializma v naši državi. Vsako podcenjevanje pomena Ljudske fronte neposredno škoduje Komunistični partiji Jugoslavije, narodom Jugoslavije in delu graditve socializma v naši državi.

V programu KP Jugoslavije je rečeno, da ima Ljudska fronta velikansko važnost za mobilizacijo množic v borbi za socializem, za dvig zavesti množic in okrepitev moralne politične enotnosti narodov (Program KPJ I IV).

Na tem sestanku ne bomo predložili podrobne poročila o celokupnem delu organizacij Ljudske fronte, temveč samo osnovne probleme dela organizacij Ljudske fronte, katerih pravila rešitev je brezdvomno pritegniti organizacije Ljudske fronte v delo, ki se ga od njih pričakuje.

Aktivnost Ljudske fronte v letu 1948 je bila zelo živahna in vsestranska v vsej FLRJ. Delo organizacij Ljudske fronte se je znatno zboljšalo v letu 1948 v primerjavi z lanskim letom. Delo organizacij Ljudske fronte se izpopolnjuje z novimi oblikami, ki kažejo nadaljnji razvoj nekih posebnosti, ki so velikega pomena za izgradnjo socializma. V splošnem se je zboljšalo politično in organizacijsko delo prav tako kakor tudi organizacija Ljudske fronte sama, kar dokazuje nadaljnjo krepitev enotnosti delavskih množic in njihovo široko aktivizacijo v borbi za plan, v borbi za socializem. Uspehi pri delu organizacij dokazujejo pravilnost politike KP Jugoslavije in CK KP Jugoslavije s tovarišem Titom na čelu, potrjujejo pa tudi pravilnost politike.

Organizacije so uspešno pritegnile množice k širokemu tekmovanju za zgornje zadržni domov, k izpolnjevanju nalog spomladanske setve, k popisovanju prebivalstva, k razvijanju trgovine po vezanih cenah itd. S to aktivnostjo so se še bolj strinile vrste Ljudske fronte ter se je še bolj utrjevala moralno-politična enotnost množic. Članstvo Fronte in ljudstvo sta se že krepkeje strnila okrog naše KPJ in CK KPJ s tov. Titom na čelu. Milijunske delovne množice naše države so trdno povezane z Ljudsko fronto, ki je predstavniki enotnosti delovnih množic. Ne glede na začasno neaktivnost doledenega dela članstva Ljudske fronte v osnovnih frontovskih organizacijah stalno deluje v organizacijah Ljudske fronte več sto tisoč ljudi, ki se politično in ideološko vzgajajo v organizacijah LF. Toda, če upoštevamo, da dosežemo delo in uspehi organizacije Ljudske fronte predstavljajo precejšen del tega, kar pričakuje mo od Ljudske fronte, in ali lahko organizacije storijo še več kot doslej, ne smemo in ne moremo biti povsem zadovoljni z dosedanjimi uspehi organizacij Ljudske fronte. Kakšno stanje organizacij Ljudske fronte ni povsem zadovoljivo, ker njihovo delo vendarle zaostaja za doledenimi neizkoriščenimi možnostmi, ki bi koristile v borbi za izgradnjo socializma v naši državi. Neizkoriščene možnosti za zboljšanje dela

2. Razprava o klubu ljudskih poslanca Ljudske fronte.

3. Volitev sekretariata zveznih odborov Ljudske fronte Jugoslavije.

Nato je stopil, pozdravljen s ploskanjem, na govorniško tribuno dr. Blagoje Nešković, ki je poročal o organizacijskih vprašanjih Ljudske fronte Jugoslavije.

Med čitanjem poročila so delegati večkrat burno ploskali in vzklikali »Tito—Tito« in »Horoji Tito!«.

Po končanem poročilu dr. Neškovića, je predsedujoči maršal Tito zaključil večerajšnjo sejo.

Davi ob 8. je plenum nadaljeval razpravo o referatu dr. Blagoje Neškovića.

Govor dr. Blagoja Neškovića

organizacije LF so v osnovni frontovskii organizaciji. Neaktivnost nekaterih članov Ljudske fronte v osnovni organizaciji, zlasti na vasi, pomeni uspavanje velikanskih sil, neizkoriščanje velikanskih političnih rezerv za izgradnjo socializma v naši državi. Zaradi tega, ker niso aktivni vsi člani LF v nekaterih osnovnih frontovskih organ., zaostaja delo organizacij za zahtevami borbe za zgradnjo socializma v naši državi. Vzrok temu pojavu moramo iskati v pomanjkljivem delu odgovornih vodstev Ljudske fronte. Takšno stanje in vodstvih Ljudske fronte pa je nastalo zaradi nemarnega in neodgovornega odnosa partijskih in drugih odgovornih voditeljev do organizacij Ljudske fronte.

Čeprav je osnovna frontovska organizacija najšibkejša točka med organizacijami Ljudske fronte, vendar lahko njene slabosti odpravimo samo z istočasnim zboljšanjem dela vseh vodilnih teles Ljudske fronte in usmerjanjem njihove dejavnosti v reševanju problemov dela osnovne frontovske organizacije. Da bi popravili stanje organizacij Ljudske fronte sploh in osnovnih frontovskih organizacij posebej, moramo urediti vrsto organizacijskih vprašanj:

1. Borba proti utvaram

Za zboljšanje dela organizacij je zelo važno realno ocenjevanje njihovega dela. Dogaja se ponekod, da ne razlikujemo, kaj je dejanski rezultat dela organizacij LF in kaj je rezultat neposrednega dela drugih organizacij. Zato se dogaja, da ali podcenjujemo dejanske rezultate dela organizacij LF, ali da jih precejujemo, da gredo mimo rezultatov dela organizacij LF, kot da LF ne bi obstajala. Pošiljanje aktov iz izvršnega odbora v organizacije LF ne moremo smatrati za delo organizacij LF v doledenih vprašanjih za prispevek Ljudske fronte pri reševanju velikih nalog izgradnjo socializma, če organizacije LF ne delujejo in se ne angizirajo v delu na podlagi teh navodil. Ne moremo smatrati, da je organizacija dejansko aktivna v tistih primerih, kadar se njena aktivnost kaže samo v eno uro trajajoči politični konferenci, ki jo sklicuje vsakih 15 do 30 dni agitator, ki ga pošljejo v osnovno organizacijo iz mesta. Ta oblika aktivnosti LF je lahko samo po močna, nikakor pa ne poglavitna in izključna, vendar je pogosto celotna aktivnost LF zgolj v takšni obliki dela. Takšna oena aktivnosti organizacije LF samo označuje, da si tisti, ki ga tako ocenjujejo, nekaj ustvarjajo, da ne morejo ali nečejo gledati stvari z odprtimi očmi. Utvare so najbolj nevarno sredstvo samoohrambe. Če si nekaj ustvarjamo, se stanje v organizaciji ne bo niti za las zboljšalo, če se pa stanje ne zboljšuje, tedaj se zanesljivo slabša. Zaradi tega je borba proti utvaram eden izmed prvih pogojev za zboljšanje sedanjega stanja v organizaciji in za politično delo — podlaga vsega dela Ljudske fronte. Glavna vsebina dela organizacij Ljudske fronte mora biti politično delo. Vendar politično delo ni v organizacijah Ljudske fronte najbolj organizirano. N. pr. v Sloveniji nekatere organizacije Ljudske fronte slabo vodijo politično delo in politično delo na vasi s komunisti na čelu tako, da vas ni vir delovne sile za potrebe industrij, marveč je mesto vir delovne sile za potrebe vasi (Trbovlje, Celje). Takšen primer je bil n. pr. v neki vasi pri Mariboru, v kateri je opekarna. Da bi zagotovili delovno silo za to opekarno, so poslali iz mesta mladinsko brigado s 50 mladinci. Prav takšno stanje je tudi v mnogih krajih drugih republiških organizacij. Medtem ko delovne množice naše države z velikanskim poletom in plemenito požrtvovalnostjo izpolnjujejo vse obveznosti do svoje socialistične domovine, za izgradnjo socializma v naši državi, pa ima naša frontovska agitacija in propaganda — pismena in ustna — suh in birokratski odnos do tega požrtvovalnega dela. Takšen odnos do dela naših delovnih ljudi ne mobilizira, marveč demoralizira. Politično delati pomeni: prvič, omogočati množicam, da s sredstvi agitacije in propagande doumejo, v čem in kje so njihove koristi, v čem od odkod grozi delovnim množicam nevarnost za njihove koristi; drugič, pojasnjevati in razlagati delovnim množicam smisel in način izgradnjo socializma, omogočiti jim, da se z lastnimi izkušnjami prepričajo, da je izgradnjo socializma njihova najvišja korist, prav tako pa tudi, da so kapitalistični elementi največje nasprotje socializmu in temeljna zapreka pri graditvi socializma; tretjič, pojasnjevati in razlagati delovnim množicam, da je naše delo za izgradnjo socializma v naši državi del krepitev fronte socializma z ZSSR na čelu, del borbe naprednih

sil človečanstva proti imperialističnim nepomirljivim in zakletim sovražnikom socializma sploh, sovražnikom neodvisnosti naše države in svobode naših narodov; četrtri, usmeriti delovne množice v konkretno politično delo, se pravi, v borbo za zavestno izpolnjevanje vseh nalog izgradnjo socializma, v borbo, ki naj stre sleherni odpor vseh sovražnikov izgradnjo socializma v naši državi. Organizacije Ljudske fronte nedvomno organizirajo in izvajajo politično delo, le da njihovo politično delo ni stalno, marveč pretrgano, ker je kampanjsko in je sem in tja abstraktno in ne konkretno; zaradi tega ga množice ne razumejo, zaradi tega se v raznih akcijah Ljudske fronte ne opaža poglavitno in osnovno pri vsem delu organizacij LF.

2. Politično delo

Politično delo je najvažnejše, toda politično delo je najtežje in najbolj zapletena dejavnost LF, posebno — in prvenstveno na vasi. Najtežje je tamkaj, kjer je najbolj potrebno — v osnovni frontovski organizaciji. Zato mora Ljudska fronta opustiti določene dejavnosti, ki jih sedaj opravlja, n. pr. kulturno-prosvetne, da bi se lahko osredotočila v politično delo. Politično delo v organizacijah LF se bo izboljšalo samo z vsestranskim skrbjo za stanje v njih, s pravišnim postavljanjem mnogih drugih vprašanj, in njihovo pravilno rešitvijo, o čemer bomo govorili kasneje; vendar je takoj jasno, da osnovne frontovske organizacije pričakujejo največ pomoči za izboljšanje svojega političnega dela od osnovnih partijskih organizacij. Odgovorna partijska vodstva bi morala razmišljati o tem dejstvu, kot izhodni točki pri odločanju o političnem delu v Ljudski fronti.

3. Ljudska fronta in razredna borba

Danes, konkretno zgolj glede na naše notranje prilike, je politično delo v toliko politično, v kolikor zagotavlja uspeh borbe za izgradnjo socializma, ki označuje hkrati varovanje sedanjih in bodočih koristi delovnega ljudstva in omejevanje izkoriščevalniš tendenc, ter izpodkopavanje kapitalističnih elementov. Ali more Ljudska fronta prekriznih rok opazovati politično delo ljudskih množic z delavskim razredom na čelu in pod vodstvom KPJ? Vsekakor ne more. Ljudska fronta je politična organizacija, vodi politično delo; politična borba pa je danes razredna borba določene vsebine, ter ima v njej Ljudska fronta vse razloge za svoj obstoj. Današnja politična borba Ljudske fronte je zakonito nadaljevanje politične borbe, ki jo je Ljudska fronta vodila med narodno-osvobodilno vojno, v pogojih zaostrevanja razredne borbe, v prehodnem razdobju od kapitalizma k socializmu. Drugače ne more biti. Mar morejo vaški delavci, majhni in srednji kmetje mirno opazovati napreku Ljudske oblasti v borbi proti sovražniku socializma in v borbi proti raznim našim špekulantom, proti kulakom kot razredu. Povsem jasno je, da ne morejo, ker je prav Ljudska oblast orožje delavcev in delovnih kmetov za njihov obstoj kot svobodnih ljudi, za zgradnjo njihove boljšee, socialistične prihodnosti. In Ljudska fronta je prav ta politična oblika organiziranja delavcev in delovnih kmetov za borbo proti sovražniku socializma, za krepitev Ljudske oblasti, za ustvaritev takšne politične organizirane sile pod vodstvom KPJ, ki bo strla politični odpor kulakov in omejala njihove izkoriščevalne tendence.

Naše frontovske organizacije se ne zavedajo vselej smisla in pomena političnega dela in politične borbe. Poleg tega, da mnoge organizacije Ljudske fronte sploh ne vodijo sistematične političnega dela, grešijo tudi s tem, da ne opozarjajo dovolj na jez med delovnim kmetom in kulakom in ne organizirajo delovnih množic, ki bi osamile sovražne elemente, ker ne preprečujejo špekulantom varanje Ljudske oblasti, ker ne nadzirajo samega odbora Ljudske oblasti, kako izvaja sklepe vlade in drugih višjih organov Ljudske oblasti.

Naše frontovske organizacije kot celota zelo pogosto ne izvajajo pravilne politične borbe na vasi. Pogosti so primeri, da se samo prazen govorit o »razredni borbi«, kar more samo škodovati. Obvezno je treba pojasnjevati korenine kulaškega odpora.

Organi vsestranske kontrole so opazili, da bi morala neka administrativna enota odkupti od kmeta le 480 kg pšenice od celotnega letnega pridelka. Kako sovražno je to dejanje, je razvidno iz tega, da so kmetije iz administrativne enote sami kontrahirali v kratkem času več kot 16.000 kg pšenice. Vsi se vprašujemo, kje je bila v tem primeru frontovska organizacija s komunisti na čelu, da bi to dejanje označila kot izraz varovanja koristi kapitalistov na vasi, kot izraz varovanja »razrednih koristi kulakov. Iz tega primera bi lahko napravili tale za primerče: Brez zaostrevanja in pravilne politične aktivnosti množic v osnovnih frontovskih organizacijah s komunisti na čelu je zelo pogosto nemogoče odkriti nekatere sovražne sile, ki so na odgovornih vodilnih mestih. Pravilno moramo organizirati našo politično borbo in jo odločno voditi Ljudska fronta bo tako pridobila v širini zajemljanja delovnih množic in v trdnosti združevanja v Ljudski fronti pod vodstvom KPJ. S takšnim postavljanjem vprašanj političnega dela in oleditih nalog Ljudske fronte se ne bo oslabila enotnost našega ljudstva, marveč se bo okrepla, ker nismo ni-

kolj smatrali, da predstavlja »ljudstvo« buržoazija, marveč da je tu di sedaj proti ljudstvu, kar je nastotokrat dokazala in kar dokazuje tudj danes. Ljudstvo — to so delovne množice vasi in mest, to je delavski razred, delovne množice mest, siromani srednji kmetje, ljudska inteligenca. Če se hočemo lotiti vprašanja borbe za zgradnjo socializma za znanstvene stvari, moramo upoštevati »razredno sestavo« ljudstva, ne da bi oslabili njegovo enotnost, marveč da bi jo omogočili in okreplili, upoštevajoč posebne lastnosti in koristi vsakega razreda in plastj ljudi, ki so v njegovem sestavu in povezanje njihove dejanske koristi s stvarjo izgradnjo socializma.

Ko navajam vse to, imam pred očmi program KPJ, v katerem je rečeno: »Osnova v Ljudski fronti Jugoslavije je bila od nekad in je ostala enotnost množic« in nadalje: »Razširitve vrst Ljudske fronte z delovnimi ljudmi, ki še niso vključeni v Ljudsko fronto, obenem pa čiščenje Ljudske fronte sovražnih elementov, ki so tuji interesom delovnega ljudstva (Program IV. Ljudska fronta). V okviru borbe proti sovražnikom graditve socializma mora Ljudska fronta organizirati in voditi borbo proti sovražni duhovščini, proti kleru, ki nastopa sovražno proti koristikim ljudstva, proti izgradnjo socializma. Ta borba se mora razvijati vzporedno z napori Ljudske fronte, da bi pritegnila vse poštene duhovnike, ki so naklonjeni delovnim množicam, graditvi socializma in varovanju koristi FLRJ ter jih aktivizirati pri delu.

Organizacija Ljudske fronte in borba proti sovražnikom iz cerkvenih vrst zahteva posebne napore in metode pri političnem delu organizacije Ljudske fronte. Pri tem pa ni treba pozabiti, da so ti sovražni duhovniki na eni strani zaščitniki interesov izkoriščevalcev v mestu in na leželi in da so na drugi strani prav kapitalistični elementi najmočnejša opora sovražnega delovanja nekaterih duhovnikov. Zato je nemogoča uspešna borba proti sovražnikom iz cerkvenih vrst brez pravilne in vztrajne politične (razredne) borbe proti sovražnim kapitalističnim elementom.

Če gledamo torej stvar z različnih strani, nas navaja vprašanje razredne borbe k temu, da zahtevamo od organizacije LF veliko pazljivost proti sovražnim kapitalističnim elementom, navaja pa tudi organizacije LF k še večji politični dejavnosti delovnih množic proti sovražnikom socializma. Z vztrajno borbo proti političnemu frazerstvu nas navaja k utrjevanju Ljudske fronte kot organizacijske oblike zveze delavskega razreda in drugih delovnih množic in kot organizacijske oblike enotnosti našega ljudstva. Zato je osnovna naloga Ljudske fronte, da pod vodstvom KP Jugoslavije pravilno organizira in energično vodi politično borbo, borbo za zaščito in zavarovanje trajnih interesov našega ljudstva.

4. Delo frontovskih organizacij v odnosu do dela partijskih organizacij

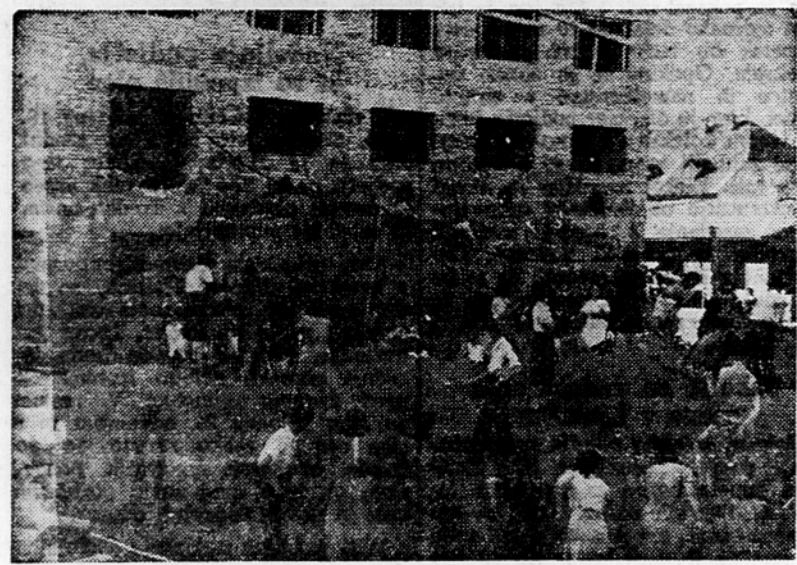
Komunistična Partija Jugoslavije je iniciator in organizator Ljudske fronte Jugoslavije. Ona ima vodilno vlogo v LF Jugoslavije. Tak odnos med KP Jugoslavije in LF Jugoslavije je se uresničuje v vsej organizaciji KP Jugoslavije in LF Jugoslavije od zgoraj navzdol. Zato je stanje dobro v tistih organizacijah Ljudske fronte, ki jim daje Partija potrebno pomoč in v katerih partijske organizacije pravilno izvajajo vodilno vlogo KP Jugoslavije; slabo pa je stanje v tistih frontovskih organizacijah, ki jim partijske organizacije ne dajejo potrebne pomoči, kjer ni občutiti vodstva komunistov. Nepravilnosti dela osnovnih frontovskih organizacij izvirajo tudi iz tega, ker razvijajo osnovne partijske organizacije vse svoje delo v ozkem krogu simpatizerjev KP Jugoslavije, po katerih izvajajo vse naloge, ali pa, ker se delo osnovnih partijskih organizacij podvoji v delu osnovnih frontovskih organizacij. S tem postaja organizacija LF mrtva, množična osnova Partije pa se zožuje ali pa dela osnovnih frontovskih organizacij ne vodijo pravilno.

Da se odstranijo nedostatki pri delu organizacije LF, je neobhodno potrebno, da partijske organizacije pravilno izvajajo vodilno vlogo Partije v organizacijah Ljudske fronte. To pomeni: prvič, da morajo biti komunisti začetniki in organizatorji dela organizacij Ljudske fronte; drugič, da bodo morali člani LF in njena vodstva popolnoma aktivno in svobodno sodelovati pri proučevanju raznih vprašanj in sprejemanju sklepov o njih, in sicer na popolnoma demokratičen način; tretjič, da bodo pred vsem komunisti ustvarjali pogoje, da se bo izvajala pravilna politična linija med širokimi ljudskimi množicami, ki so v organizacijah Ljudske fronte, in sicer na popolnoma demokratičen način ob vsestranskem razvijanju kritike in samokritike in najpazljivšem proučevanju raznih nesprotnih mišljenj. Komunisti morajo predvsem ostro obsojati vsako vsiljevanje odločitev in vsake onemogočanje nasprotnih mišljenj ali pa njihovo lahkomišno odklanjanje. Najostreje morajo obsoditi vsako došenje kritike in samokritike delovnih množic v organizacijah Ljudske fronte; četrtri, da bodo delovne množice stvarno aktivno sodelovale pri proučevanju raznih vprašanj v organizaciji Ljudske fronte, da bodo sprejemale sklepe in odločitve na podlagi tega proučevanja. Na ta način bodo ti sklepi in te odločitve dejansko

Prireditve v Ljubljani ob prostavi 29. novembra

- Nedelja 28. novembra:
- Ob 12.12 bo v ljubljanskih ulicah Tek republike s startom in ciljem pred Narodnim domom.
- Ob 15. akademija KLO Polje v poslopju kina Večve.
- Ob 17. akademija RLO III. v poslopju biv. kina Moste.
- Ob 18. baklada na čolnih po Ljubljani od Prul do Cukrarnar.
- Ob 20. akademija RLO II. (Spod. Siška) v domu Ljube Serčerja.
- Ob 20. akademija RLO II. (Zgor. Siška) v domu FD Triglav.
- Ob 20. akademija za Bežigrad Ljudske prosvete OF »Aleša Stanovnika« v moški gimnaziji, Peričeva ulica.
- Ob 20. akademija KLO St. Vj. v Domu svobode na Trati.
- Ponedeljek 29. novembra:
- Ob 7. budnice.
- Ob 11. do 12. koncert godbe Doma JA pred Narodnim domom.
- Ob 10. do 12. bodo po ljubljanskih ulicah moto-dirke.
- Ob 13. bo na stadionu SD Enotnost nogometna tekma najprej finalna tekma za mladinski »Memorial Zornada Pepec«, nato medmestna nogometna tekma Maribor - Ljubljana.
- Ob 15. akademija RLO I. (Center) v filharmonični dvorani.
- Popoldne proslave po tovarnah, proglasitev udarnikov, obračun o izvajanju plana.
- Ob 18. do 18.30 prihod baklad na Kongresni trg.
- Ob 18.30 ogled na Gradu.

115.000 prostovoljnih ur republiki v dar

Frontovci pri prostovoljnem delu na Ambrozevem trgu v Ljubljani

Ob lansko dograjeni moderni Tržaški cesti je med letošnjim poletjem in jeseni zrasla mogočna stavba, ki bo že prihodnje leto zložila potrebam rajonskega ljudskega odbora Rakovnik-Vič, ki se je do sedaj moral stikati v neudgovarjajočih prostorih na Rimski cesti.

Na stavbi, ki je že zgrajena do strehe, piše enostavno in odkrito: Obljubo, dana Tito in Komunistični partiji, smo izpolnili! — Te besede so izpisali s svojim več mesečnim prostovoljnim delom Ljubljancani — prostovoljci rajona Rakovnik-Vič.

Mogočna, štirinadstropna stavba bo živ spomenik visoke politične in delovne zavesti prebivalcev iz tega dela mesta Ljubljane in jasen dokaz velikega zaupanja Ljubljane v maršala

Valentinu Jelusiču, Amaliji Usarjevi in drugim, ki so največ pripomogli, da ta mogočna stavba stoji ob lepi, moderni Tržaški cesti. Tudi strokovnjaki — zidarji: Anton Kosi, Janez Levanič, Anton Kocjan, Damjan Hočevar so prišli na proslavo pomembne zmagave. Upravičeno so se ustvrili med prostovoljce, saj so tudi oni delali večkrat več ko po enajst ur na dan in se s tem z vsjo pravico štejejo med najboljše delavce.

Statističar Dajzinger s ponosom pokaže številko v knjigi: 115.000 prostovoljnih ur. Toliko ur dela so dali ljudje iz tega dela Ljubljane in Osvobodilna fronta je res lahko ponosna na take člane. Tudi delavci in nameščenci tobačne tovarne, že splošno znani po svojih delovnih zmogah.

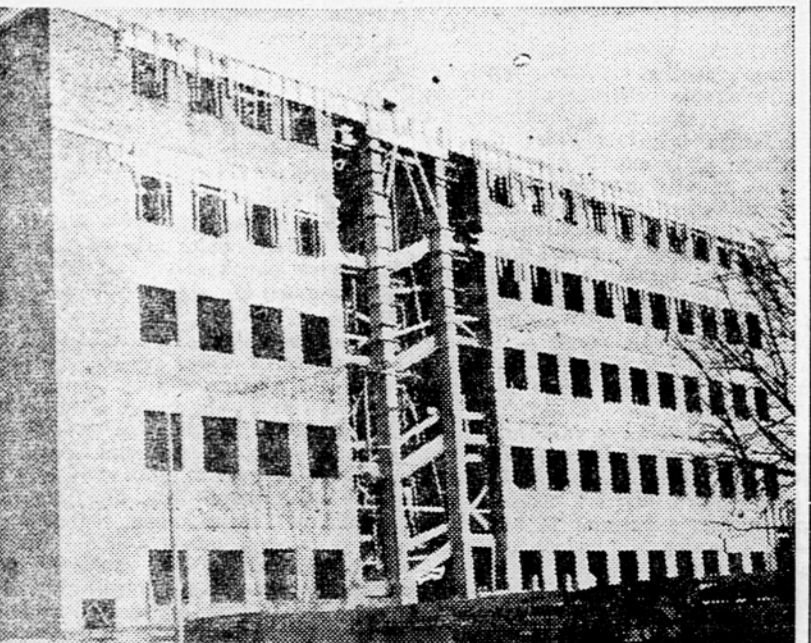
Stanovanjski bloki bodo prijeten dom delavcev Titovih zavodov

Tito in Komunistično partijo. Ko so začeli z deli marca meseca, so obljubo, da mora biti stavba zgrajena do strehe do 29. nov. To se je zgodilo. Več kot 115.000 ur prostovoljnega dela so se zdeli zbirati prebivalci rajona Rakovnik-Vič. Prišli so vsi prostovoljci in s tem tudi vsi prebivalci tega rajona — saj ni menda niti enega izmed njih, ki ne bi sodeloval pri prostovoljnem delu. Delovodja Jože Vičentini, za katerega pravijo, da je bil sree na gradilišču, je veselo pozdravljaj prostovoljce, ki so prihajali na gradilišče praznično oblačeni in mnogi izmed njih z značkami dela na prsih. Stiskal je roke Ludviku Dajzingerju, statističarju, Francišku Francelovi, ki ima za seboj preko tisoč ur prostovoljnega dela na tem gradilišču. Antoniji Brozovičevi, Mariji Zelenčevi, Jakobu Gabrovšku

so se pridno udeleževali del. Posebno dobre volje so bili prebivalci terena Bonifacija in Viča, ki so s prostovoljnimi delom prepeljali svojo potrebno opremo in zidake iz opekarne v Lokah in Kosezah.

Zbrani pred stavbo so poslušali, kakor en sam človek besede govornika, ki jim je dal vse priznanje in pohvalo. Najboljši so sprejeli pismene pohvale v obliki plaket. Po govoru so odšli v dvorano Tobačne tovarne, kjer so se z vsjo pravico kar se da veselo zavrteli in zadovoljno zapeli.

Tako je Rajon IV. Rakovnik-Vič dostojno pričakal naš velik praznik rojstva republike in vsi lahko pričakujemo, da bodo taki ljudje tudi v bodoče zmagovali sebi in vsej naški kupnosti, ki hitrih korakov hiti v socializem, v korist in srečo.

Gradnja stavbe rajona Rakovnik-Vič

Progovna sekcija Ptuj je preseгла letni plan

Dne 13. 11. 1948 je kolektiv sekcije izvrševanje proge Ptuj proslavil izpolnitev svojega letnega plana. Proslava je bila v sindikalnem domu železničarjev v Ptuj. Zbranih je bilo okoli 200 delavcev in uslužbencev, poleg povabljenih zastopnikov drž. železnice Ljubljana, zastopnika Zveznega tajništva, ter zastopnikov ptujskih političnih in strokovnih organizacij.

Obširno poročilo o delu kolektiva v letu 1948, je podal sel sekcije tov. Premk. Iz tega poročila je razvidno, da je kolektiv sekcije na množičnem sestanku dne 6. IX. 1948 sprejel obveznost, da bo letni plan dosegel in presegl celotni plan, t. j. do 11. XI. 1948 in da je bil plan do navedenega termina res dosežen in pre-

sežen za 16,8 %. Nadalje je v poročilu ugotovljeno, da je kolektiv sekcije opravil pri pisarnškem delu okrog 8500 prostovoljnih ur, delavske skupine pa so normo presegle v povprečju 17,53 %, kar je dosti pripomočilo, da je bil plan predčasno izpolnjen in presežen. Za presežek dela po normah je bilo delavcem izplačanih okrog 1.000.000 din. Poleg tega je delovni kolektiv agilno sodeloval tudi pri gradnji zadržnih domov in pri ostalih delih — Rogoznica, Grajena, Litmerk, Velika Nedelja, Podlehnik, Ivanjkovci, Zerovinci, Grova, Krževci, kjer je opravil 7448 ur.

Na tej proslavi so bili za vestno in požrtvovalno delo proslavljeni 3 udarniki, nagrajenih je bilo 33 in poveljenih 76 delavcev in nameščencev.

Zasedanje plenuma Generalne skupščine OZN

Dr. Bebler zahteva, naj se odločno zavrne poročilo tako imenovane balkanske komisije

in sprejme načrt sovjetske resolucije, ki vsebuje učinkovito rešitev grškega vprašanja in utrditev miru

Pariz, 27. nov. (Tanjug) Plenumu Generalne skupščine OZN so predložili večeraj popoldne resolucijo Združenih držav Amerike o tako imenovanem grškem vprašanju, ki jo je sprejela glasovalna večina v političnem komiteju in v kateri se zahteva, naj OZN uzakoni navzočnost oboroženih sil ameriških intervencionistov v Grčiji ter monarhofašistični teror v tej državi. Da bi opravičili ameriško politiko gospodarskega in vojskega vmešavanja v Grčiji ter prikljili resnico o monarhofašističnem terorju, dolžijo ZDA na podlagi poročila tako imenovane posebne komisije za Balkan, demokratične države na severu Grčije, dozdnevnega vmešavanja v notranje stvari Grčije in podpiranja grških partizanov.

Delegat FLRJ dr. Aleš Bebler je obtožil pred plenomom avtorje ameriške resolucije, da skušajo z obtoževanjem severnih grških sosedov prikriti pravi smoter, ki ga žele ZDA doseči v Grčiji. V svojem govoru, ki so ga poslušali z veliko pozornostjo in zanimanjem, je prikazal jugoslovanski delegat v pravi luči oboroženo vmešavanje Angloameričanov v Grčiji ter vsjo neutemeljenost in nerazumnost »dokazov«, ki si jih je izmislila tako imenovana posebna komisija pod vodstvom angloameriških generalov proti demokratičnim sosedom Grčije, Jugoslaviji, Bolgariji in Albaniji. Izjavil je med drugim:

Oboroženo britansko vmešavanje v Grčiji se je začelo polni dve leti, preden so našli »opravičilo« za to vmešavanje. Oboroženi odpor grškega ljudstva proti tujim zavojevalcem ter domači monarhofašistični reakciji sega nazaj v december leta 1944.

To so pravi vzroki državljanske vojne v Grčiji. Kolikor se niso izginili, se bo vojna še nadaljevala. Obtožba posebne komisije, podkomisije in opazovalnih skupin proti severnim sosedom ne more odstraniti vzrokov; resolucije in dokazi, ki nimajo nič skupnega z bistvom vprašanja, pa nas ne morejo približati rešitvi problema, ki ga bo treba nekoč vseeno rešiti.

Balkanska komisija je edini organ OZN, ki sodeluje v vojni v Grčiji. To pa je samo ena stran »delovanja« te komisije, ki na drugi strani izdeluje tudi »dokaz« o vmešavanju severnih sosedov v notranje zadeve Grčije. Namen te komisije je kovati klevete proti severnim sosedom Grčije in delati samo to, kar ji je bilo naročeno. Incident na Kajmakalanu je premiš-

siji, nam na naše obtožbe ni nicesar odgovorila.

Kar se tiče misljenja o zaključku posebne komisije za Balkan, dokazu, je molčanje poročevalca, ki je bil toliko obziren, da se plenarne seje ni udeležil, ker je medtem zapustil Evrope, in molčanje večine, vstevši delegate — člane posebne komisije, povsem jasno da na naše obtožbe ni mogoče najti odgovora.

Ze na podlagi teh dejstev smo moralno pravdo dobili. Ker nismo dobili na vse naše obtožbe odgovora, mora Generalna skupščina vedeti, kaj je vsebina teh obtožb.

Poglejte torej, katera dejstva so bila ugotovljena. Posebna komisija za Balkan je edino združenje na svetu, ki ne ve za navzočnost angleških čet in ameriške misije v Grčiji, ki ni opazila, da je Grčija postala ameriški dominion, ki ne vidi, da se vzdržuje režim v tej državi samo s podporo ZDA in Velike Britanije, ki ne vidi, da postaja Grčija angloam, strateško oporišče, ki ne vidi, da velkanska večina grškega ljudstva, ki nima demokratičnih pravic in nacionalne neodvisnosti, nasprotuje tujim zatiralcem in ki nikakor ne vidi terorja, ki ga izvajajo oblastniki nad ljudstvom, da bi se obdržali na oblasti vsaj v mestih. Posebna komisija za Balkan tega ni videla zaradi skrajne pristranosti, ki se je pokazala tudi pri mnogih drugih prilikah. S skrajno naklonjenostjo je n. pr. gledala na ozemeljske zahteve Grčije nasproti Albaniji. Podprla je tezo, da so ideološke razlike med balkanskimi državami eden izmed razlogov za napetost na Balkanu. Naklonjena je bila tudi politiki raznarodovanja makedonske in albanske nacionalne manjšine v Grčiji, njena posebna značilnost pa je skrajna vojnouhujska propaganda proti severnim sosedom in v skrajni liniji proti Sovjetski zvezi. S tem se je postavila na sovražno stališče proti socialističnim državam in ljudskim demokratičnim in rodoljubnim silam v sami Grčiji. Odkrito se je postavila na stran atenskega režima, to je na stran enega izmed dveh taborov, ki se v Grčiji bojujeta.

Balkanska komisija je edini organ OZN, ki sodeluje v vojni v Grčiji. To pa je samo ena stran »delovanja« te komisije, ki na drugi strani izdeluje tudi »dokaz« o vmešavanju severnih sosedov v notranje zadeve Grčije. Namen te komisije je kovati klevete proti severnim sosedom Grčije in delati samo to, kar ji je bilo naročeno. Incident na Kajmakalanu je premiš-

ljeno in v naprej pripravljeno ter dobro organizirano izzivanje, pri katerem so sodelovale tudi opazovalne skupine balkanske komisije. Pri tem incidentu se je pokazal eden izmed ciljev, ki ga imajo vojaški organi te komisije. Ta cilj je organizacija in pripravljanje incidentov ter izzivanj, ki bi omogočili sestavo poročil, v katerih bo mogoče obsoditi Jugoslavijo, Bolgarijo in Albanijo, da imajo napadalne namene proti Grčiji. Glejte torej, gospodje delegati, kaj delajo v Vašem imenu in kaj v imenu mednarodne organizacije, ki je ustvarjena za organizacijo miru in zboljšanje razumevanja.

Gospodje delegati, na kratko Vam bom orisal naše obtožbe proti balkanski komisiji, na katere ni mogel odgovoriti niti en zagovornik komisije. Te obtožbe pomenijo hkrati resnico o delovanju balkanske komisije. Bodite prepričani, da nas je odkritje te resnice, ki je bila razgaljena med proučevanjem dokumentov komisije, zelo zadelo.

Vem, da nas sovražijo zaradi našega notranjega sistema, zaradi našega neomajnega prijateljstva s Sovjetsko zvezo, zaradi naše neomajne vdanosti delu demokracije in bratstva med narodi. Nismo pa mogli verjeti, da bodo zakrivila naši prijatelji kot uradniki OZN, zlorabljaljo svojo avtoriteto, kriminalna dela, in sicer tako s stališča ljudskega prava kakor s stališča kazenskih zakonov civiliziranih držav. Vi, člani Generalne skupščine OZN, bi morali razumeti, ja mora biti čast naše organizacije, ki predstavlja conditio sine qua non za ugled in avtoriteto OZN, na vsak način rešena. Zato bi morali zavrniti sramotni proizvod, ki si je dovolil nositi ime naše organizacije. Zato bi morali zavrniti načrt resolucije, ki Vam ga predlagajo, načrt, ki temelji na poročilu komisije, načrt, ki odobrava delovanje tega organa za pripravljane nove vojne in nosi v našo sramoto ime komisije OZN.

Položaj, v katerega je spravila komisija Generalno skupščino, zahteva od Vas, da sprejmete tako odločitev na najbolj kategorični način. Tu di Ustanovna listina OZN zahteva od vseh nas, da sprejmemo načrt sovjetske resolucije, ker teži za plemenitim ciljem, da se ohrani naša čast ter bi se učinkovito rešilo grško vprašanje in utrdil mir.

Govor jugoslovanskega delegata je napravil na navzoče močan vtis. Plenum Generalne skupščine OZN bo nadaljeval proučevanje ameriške in sovjetske resolucije o Grčiji.

Boj za zemljo in kruh v Italiji

Splošna stavka v pokrajini Ferrari

Rim, 27. nov. (Tanjug) V odgovor na surovi napad policije in karabinerjev na brezposlene poljedelske delavce v Vondenu-Lagostanu (pokrajina Ferrara), pri čemer je bilo ranjenih 10 in aretiranih 120 delavcev, so danes v vsej pokrajini razglasili splošno dvodnevno stavko vseh industrijskih in poljedelskih delavcev. Po prvih poročilih je stavka zajela v celoti vsa podjetja ter vse poljedelske delavce pokrajine. Navzlic rovarjenju razbijaških voditeljev krščanskih sindikatov so se delavci in nameščenci cele pokrajine pridružili stavki. Obenem so prenehale obratovati vse tovarne v po-

kraini in je ustavilo delo vse osebne mestnega prometa.

Uslužbeni in delavci iz nekaterih krajev pokrajine Toskane so tudi pričeli stavkati, da dokazujejo solidarnost z zahtevami poljedelskih delavcev na tem področju, ki stavkajo že 20 dni ter zahtevajo sklenitev novih kolektivnih delovnih pogoib.

Davi so pričeli stavkati tudi vsi kovinarji mesta in pokrajine Genove. Delavci zahtevajo prepoved nadaljnje odpuščenja delavcev in izražajo svojo solidarnost z delavci kovinske tovarne »Elva«, ki se že 3 tedne bore proti temu, da bi lastnik podjetja odpušal svoje delavce.

Borba grškega naroda za svobodo

Markosove čete vkorakale v Volos

Atene, 27. nov. (Tanjug.) Po poročilu egecelje Elefteri Elada so enote demokratične vojske vkorakale dne 19. novembra v mesto Volos (Tesalija). Istega dne so druge enote vkorakale v mesto Trikalu, medtem ko so enote prve divizije demokratične armade vkorakale med 15. in 20. novembrom v 7 vasi tega področja.

V srednji Makedoniji je konjenica iz 200. brigade demokratične vojske vkorakala v noči med 17. in 18. no-

vembrom v vas Neamesmbria v neposredni bližini Soluna. Ojačenja, ki so odšla iz Soluna v spremstvu tankov in kamionov, so zašla na minska polja. Pri tem so monarhofašisti izgubili en tank. Diverzantski oddelki demokratične vojske so izvršili vrsto napadov na monarhofašistične kolone. V teh akcijah je bilo onesposobljenih več kot 180 monarhofašističnih vojakov, uničenih 23 kamionov in drugo vojno gradivo.

Iz Slovenske Koroške

Višje sodišče v Gradcu potrjuje ukrepe proti koroškim Slovencem

Višje trgovsko sodišče v Gradcu je te dni potrdilo odlok sodnih oblasti, s katerim se razpuščajo tiste slovenske zadruge na Koroškem, ki jih je nacistem svojas z pomočjo gestapa prisilno fuzioniral z nemškimi zadrugami. Tem zadrugam so koroške deželne oblasti v začetku l. 1947, t. j. za Moskovske konferencije Sveja zunanji ministrov vrnilo njihovo samostojnost in objubile, da jim bodo vrnilo tudi njihovo imetje. Vendar se je ta akt pokazal kot manevar, kajti po konferenci v Moskvi je nemška Zadruga zveza vložila proti temu odloku protest pri sodišču, ki ga je ta sprejel in znova odvzel slovenskim zadrugam njihovo samostojnost. Na ponoven protest slovenskih zadrug pri višjem trgovskem sodišču v Gradcu je to odgovorilo negativno in s tem tudi s svoje strani potrdilo, da namerava avstrijske oblasti nadaljevati z nacističnim terorjem proti koroškim Slovencem. Ta odlok višjega trgovskega sodišča v Gradcu je po poročilih med vsemi koroškimi Slovenci val ogorčenja in te dni pošiljajo slovenske zadruge na Koroškem telegrame avstrijskemu ministru Kraulandu s ostrimi protesti in zahtevo, da se preneha z za-

tiranjem koroških Slovencev, da se jim končno da enakopravnost ne samo v besedi, ampak tudi v dejanju. V vseh protestnih telegramih poudarjajo, da ima nacistični teror še danes večjo veljavo kakor pravice koroških Slovencev, in da se v praksi povračilo škode slovenskim zadrugam, o katerem je govoril minister zunanjih zadev dr. Gruber, izvaja z njihovo likvidacijo.

»Ze trj leta se borijo slovenske zadruge za svojo pravico in svoje imetje. Tako eno kakor drugo so na Koroškem podelili nacistom in njihovim naslednikom. Z novim razpustom naših zadrug je znova uničeno vse naše dosedanje delo na njihovi obnovi. O tem zatiraju našega naroda in o našem najostrejšem protestu proti takemu terorju bo izvedel ves demokratični svet.« Pravi protestni telegram, ki ga je poslala »Jugoza« (Juznokoroška gospodarska zadruga) iz Dobre vasi. Podobne protestne brzojavke so poslale ministru Kraulandu tudi hranilnice in posojilnice iz Celovca, Sinče vasi, St. Janža, Pliberka in okoli 30 drugih hranilnic, gospodarskih, kmetijskih in živinorejskih zadrug iz vse Slovenske Koroške.

Konec procesa v Trstu

Proces proti članom stavkovnega odbora, ki so vodili veliko stavko leta 1946, se je končal z nesramno in krivično obsodbo vseh obtoženih. Sodnik Bayliss, dobro poznan že iz nešteti razprav proti antifašistom, je obsodil vseh sedem obtoženec na štiri mesece zapore, poleg tega pa enega izmed članov stavkovnega odbora še na 20.000 lir globe.

Ta obsodba je verna slika imperialistične politike, ki jo v interesu svojih ekspanzionističnih načrtov, že skozi vrsto let izvaja anglo-ameriška okupacijska uprava v Trstu. Postopek, način zasliševanja, oviranje obtoženih, da bi mogli iznesti svoje stališče, pa tudi sama vsebina obtožnice, nam kažejo, da je imelo imperialistično sodišče že v naprej pripravljeno obsodbo in da je bilo sodniku Baylissu deveta briga, kje je bil vzrok stavke in zakaj je sodelovala v njej večina tržaškega prebivalstva. Sodišče ni hotelo upoštevati, da je moralo napredno in demokratično gibanje v Trstu poseči po skrajnem sredstvu, da prepreči rovarjenje in strahovlado, ki so jo ob potujih anglo-ameriških varnostnih organih izvajale fašistične skvadre, da na ta način zaščiti življenje in imovino mnogih Tržčanov, da zavaruje prostore demokratičnih ustanov in organizacij, skratka, da iztisne iz ulic teroristične tolpe, ki so kalile mir in red v Trstu.

Imperialistični justici se je zdelo vredno, da nadaljuje preganjanje članov stavkovnega odbora skozi dve leti in da jih po tem razdobju obsodi, ni pa niti z najmanjšo gesto pokazalo pripravljenosti, da postavi pred sodišče tiste, ki so na kraju meseca junija l. 1946. ubijali, ropali in požigali po Trstu: Anglezem in Američanom v Trstu se ne zdi eksemplarično kaznovati fašističnih izzivalcev in na ta način za vselej preprečiti kakršen koli napad na demokratične pravice tržaškega ljudstva.

Obsodba članov stavkovnega odbora na štiri mesece zapore ne razgalja zgolj stališča, ki ga je anglo-ameriška vojaška uprava vselej imela do demokratičnega gibanja tržaškega ljudstva, marveč pomeni ponoven napad na vse tržaško delavsko gibanje. Med tržaškim delavstvom in vsem demokratičnim prebivalci v Trstu je močno odjeknilo zadržanje Štoke, Laurentija, Ukmarja, Sorte in Solierija pred sodiščem, pred tem eksponentom imperialističnih težnj anglo-ameriških reakcionarjev. Odločno so zagovarjali interese tržaškega delavstva in smelo, — kljub neprestanemu prekanjanju in odvzemanju besede — razkrinkavali ozide anglo-ameriškega spletkarjenja s Trstom in to do takšne stopnje, da je celo proslulnemu sodniku Baylissu uslo, ko je dejal: »To ne bo proces, na katerem se zagovarja Vojaška uprava.«

Demokratične tržaške množice so na tem procesu imele priliko ponovno videti, kdo zagovarja enotnost delavskega gibanja in kdo brani pravice tržaškega ljudstva. Zato je toliko bolj ključno izpadla vloga, ki sta jo pred imperialističnim sodiščem imela Semili in Juraga ter njun advokat, ki je govoril po njihovih navodilih. Nizko in bedno je prošti imperialistično sodišče za maost in se izgovarjati: midva nsva kriva, vsega je krivo delstvo, njega obsodite...

Tržaški delavci in demokratične množice Trsta so dobro vedeli in še danes vedo, zakaj je bila sprožena stavka leta 1946. Tržaško delavstvo se tudi zaveda, kakšno moč je predstavljalo v tistem času, ko so bile vrste naprednega prebivalstva strnjene in enotne. Samo Vidali s svojimi razbijači tega nočejo vedeti in pošiljajo takšne ljudje kot sta Semili in Juraga, da kleepljata pred anglo-ameriškim sodiščem in da pred razrednim sovražnikom pljujejo na uspehe demokratičnega gibanja ter izdajata interese tržaškega proletariata.

Jugoslovanski mladinci v Franciji pozvali »Humanite«, naj preneha z obrekovanjem Jugoslavije

Pariz, 27. nov. (Tanjug) V Francijo se je vrnila druga skupina jugoslovanskih mladincev z gradnje avtomobilske ceste »Briatva« in enonastota. Jugoslovanski mladinci iz Francije so navdušeno pripovedovali o bratskem sprejemu v Jugoslaviji, tovaristvu mladine in velikem delovnem poletju mladih graditeljev.

Takoj po svoji vrnitvi v Francijo so poslali mladinci glasilo KP Francije »Humanite« pisno, v katerem poudarjajo svoje prepričanje, da gradijo narodi Jugoslavije pod vodstvom KP Jugoslavije in tov. Tita socializem in izjavljajo: »Vse, kar ste pisali o nas godkih in stanju v Jugoslaviji, so same laži. Zelimo, da prenehate širiti klevete proti Komunistični Partiji Jugoslavije in našemu velikemu tov. Titu, ki se je boril in se še bori za pravice mednarodnega proletariata.«

Devet čeških teroristov obsojenih na smrt

Praga, 27. nov. (Tanjug) Državno sodišče v Pragi je izreklo večeraj razsodbo in obravnavi proti teroristični skupini tako imenovanega »čehskega komiteja« s Hozom na čelu, ki je pripravljala državni udar ter izvajala teroristične akcije. Kakor je znano, je Hoc izvršil atentat na tajnika združenja čeških partizanov majorja Srama. Njegova skupina bi morala med drugimi ubiti tudi ministra narodne obrambe generala Svobodo. Na smrt so bili obsojeni: Hoc, Vavra, Starek, dr. Bunza, dr. Kovarna, ing. Benda, dr. Bušek, Krajčirovič, Sadek, ostalih 7 članov te tolpe pa je bilo obsojenih na kazen od 18 let do dosmrtna robove. Razen Hoca in Sadeka, ki sta bila obsojena na smrt, in še četvorice, ki so bili obsojeni na robove, so bili obsojeni člani in poslanci bivše narodne socialistične stranke odnosno ljudske stranke.

Razgibano prosvetno delo v Istri

Sporedno z obnovo in s prizadevanji za gospodarski dvig cone B tržiškega ozemlja gre tudi prizadevanje za dvig kulturnega in prosvetnega dela. To prizadevanje se kaže v številnih prireditvah, v obnovi šol, v graditvi novih šol, prosvetnih in zdravstvenih domov itd. Danes je samo v koprskem okraju 32 prosvetnih društev s 3063 člani. Danes ima vsaka slovenska vas v tem delu Istre svoje prosvetno društvo. Niso še vsa ta društva organizacijsko popolna, ker je še polno sledov fašističnega narodnostnega zatiranja in divjanja. To je opaziti zlasti ob obalnem pasu, kjer je ostala žalostna dediščina socialnega in narodnostnega zatiranja — neprimenost. Zato so naloge prosvetnih društev v teh krajih tem večje, da sporedno z delom učiteljev izbrisejo čimprej ta kulturni madež preteklosti.

Prosvetna društva dobro napredujejo v okrajih in vaseh, kjer je ostalo vsaj malo tradicij slovenske kulture: tako prosvetno društvo »Primorje« v Vanganeju, »Ivan Cankar« v Marezgah, »Jadranc« v Dekaniju, »Zvezda« v Čezarjih in »Vojko« v Kortah. Dobro delujejo prosvetna društva v Kobaridi, v Smarju, Pučah, Izolji, Borštu, Laborju, Pomjanu, pri Sv. Antonu, v Portorožu in v Novi vasi. Velika vnaema domačinov za ljudsko-prosvetno življenje je eno izmed jamstev da in na dobri poti in da bo v kratkem času doseglo lepe uspehe.

Letos so imela omenjena prosvetna društva 85 kulturnih prireditev. Med temi sta bila večjega umetniškega pomena praznik slovenske pesmi v Koprju in množična kulturna prireditev v tednu razstave gospodarske delavnosti. Poleg teh so imela posamezna društva svoje kulturne prireditve, nastope, predavanja, tečaje, igre po večjih krajih pa tudi gostovanja Slovenskega narodnega gledališča iz Trsta. 71 % teh prireditev je bilo ob sodelovanju množičnih organizacij.

29. november — praznik fizikulturikov

Jugoslovanski narodi praznujejo dan 29. novembra 1948 kot dvojen praznik. Ta dan potече pet let, odkar se je v Jajcu vršilo II. zasedanje AVNOJ-a, na katerem so bila položena osnovna načela za razvoj demokratične ljudske oblasti v novi Jugoslaviji, in tri leta, odkar je bila na zgodovinskem zasedanju ustavodajne skupščine proglašena naša domovina kot Federativna ljudska republika Jugoslavija in ob tem sprejeta naša nova resnično demokracijska ustava.

Vsi ti zgodovinski sklepi so omogočili, da so jugoslovanski narodi ob istocnem obnavljanju svoje porušene domovine izvojevali divne zmage v prvih dveh letih našega petletnega plana. Zgrajene so bile železniške proge, mostovi, ceste, tovarne, sole, gradijo se zadružni domovi, povsod se stopnjuje tempo dela. Samo v odličnem razdobju borbe za ustvaritev naše petletke, ko se z odličnimi in pravnimi ukrepi na gospodarskem, kulturno-prosvetnem in političnem področju naglo dvigamo na višjo stopnjo družbene, t. j. socialistične ureditve. Tako dokazujemo vsemu svetu, zlasti pa zavestnim ljudskim demokratim neutelejenost krivičnih oboževanj Informbora.

Vsi ogromni uspehi, ki smo jih dosegli po osvoboditvi na vseh področjih našega življenja, so posledica zgodovinskih odločitev pred petimi leti v Jajcu in pred tremi leti v Beogradu. Na osnovi teh odločitev je ljudstvo moglo prevzeti oblasti v svoje roke, postaviti naprednejšo družbeno ureditev in odstraniti izkoriščanje človeka po človeku.

Z gospodarskim in kulturnim dvigom naše mlade države raste vse bolj in bolj tudi življenjski standard naših širokih delovnih množic. Danes je življenje v prosvetnem, kulturnem življenju postalo dostopno vsemu delovnemu ljudstvu. V največji meri velja to za izživljanje v fizični kulturi in v svojih njenih panogah. Fizikultura in sport sta pred vojno služila predvsem zabavi in razvedrilu poencev, danes pa sta postala oziroma morata postati vsakodnevna potreba naših delovnih ljudi. Vendar bi bilo napačno gledati v fizikulturo zgolj sredstvo za dviganje življenjskega standarda poencev in skupnosti. Telesna vzgoja ima danes

važno mesto tudi v splošni državljanski vzgoji našega ljudstva in v moralno-političnem dvigu naše mladine. Kot taka prispeva pomemben delež k dvigovanju delovne in borbene sposobnosti naših ljudi, ki se v borbi za ostvartje naprednejše družbene ureditve, siončne na načelih marksizma in leninizma, presnavljajo v državljane socialističnega kova.

Značilno za borbo naših narodov, za našo revolucijo, ki ima svojo početek v narodnoosvobodilni borbi, je skrb za človeka, skrb za blagostanje posameznika in skupnosti. Ze med samo borbo, se bolj pa po njenem zmagovitem zaključku so naše politične organizacije s Komunistično partijo na čelu postavljale dvig telesnega zdravlja in fizične odporne sile človeka kot enega izmed predpogojev blagostanja in varnosti ljudstva ter blagostanja in srečnejšega življenja poencev.

Fizikultura v obliki, kot jo jugoslovanski narodi gojijo v naši ljudski demokraciji, moramo torej upravičeno smatrati tudi kot pridobitev naše narodnoosvobodilne borbe, ki je z med vojno dala naši telesni vzgoji njeno današnjo ljudsko in človekoljubno vsebino. Eden izmed osnovnih smotrov naše fizikulture je vključitev vseh fizikulturikov v veliki ustvarjalni polet, s katerim je prežeta vsa naša skupnost, ko si gradi socializem in s tem svojo boljšo bodočnost. Skratka, vse to, kar je danes vsebina ustvarjalnega dela jugoslovanskih narodov in vse naše borbe za socializem, je obenem tudi vsebina naše fizikulture.

Kakor moramo bedeti nad očuvanjem vseh drugih pridobitev narodnoosvobodilne borbe kot osnovnih elementov naše družbene preobrazbe, tako moramo tudi našo novo fizikulturo čuvati in braniti z vsemi silami in stalno se moramo boriti za pravilno izvajanje njene ideološke vsebine in linije. V sklopu ostalih pridobitev naše borbe je dobila tudi fizikultura svoje pravo in odrejeno mesto. To se je zgodilo že na II. zasedanju AVNOJ-a dne 29. XI. 1943 v Jajcu, ko so bila postavljena osnovna načela družbene ureditve tedanje, sedanje in bodoče Jugoslavije. Se večjega poudarka je telesni vzgoji dala Ustavodajna skupščina FLRJ, ki je dne 29. XI. 1945 sprejela našo ustavo, s katero je fizikultura proglašena kot eden izmed elementov splošne državljanske vzgoje. Naša ljudska oblast tudi fizikulturnim organizacijam vestransko materialno in moralno podporo, s čimer dokazuje, da pravilno pojmuje veliki pomen fizikulture, preko katere se vzgaja naša socialistična mladina, nosilec ustvarjalnega poleta in delovnega navdušenja.

Obletnico dveh velikih dogodkov v zgodovini jugoslovanskih narodov praznuje fizikulturiki v času, ko fizikultura gibanje očuje svoje organizacijsko in ko krepko koraka novim uspehom naproti. Notranjim uspehom so se letos pridružile že številne mednarodne afirmacije, zlasti na olimpiadi v Londonu, na kateri je jugoslovanska fizikultura z dosegom najkrajših poti dokazala pravilnost svoje poti. Možnost fizikulturikov je, da se ob današnjem prazniku zaobljubijo, da bodo še stopenjali svoje napore in da bodo tudi oni vstopili v prve vrste borcev za izgradnjo velike in lepe socialistične Jugoslavije.

Jugoslovanska kronika
Priznati je treba, da je število likovno-umetniških razstav po zadnji vojni minimalno, naravnost porazno nizko. V tem pogledu je slika povsod enaka, v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani, in po manjših mestih seveda tudi. Zato je treba posebej poudariti večji pojav, da se je v likovno-umetniškem pogledu Zagreb letošnjo jesen predrnil in smo zadnje tedne imeli priložnost videti nekaj zanimivih razstav. Prvi je razstavljal Albert Kinert, za njim drugi trije mladi slikarji: Zlatko Prica, Edo Murtić in Nikola Reizer. Obe razstavi sta bili v prostorih »Lilium-a« (nekdanji salon Ulrich v Llici). Zlasti pomembna pa je četrta razstava hrvatskih likovnih umetnikov, ki so jo v čast II. kongresa Komunistične partije odprli v Okroglem paviljonu (prva umetniška razstava po vojni v teh prostorih, ki so med vojno služili kot džamija) in na kateri razstavlja čez sto umetnikov. O tej razstavi bom poročal v kratkem podrobneje.

Kinert je mlad slikar in to je nje-

FIZIKULTURA IN ŠPORT

Športni spored ob Dnevu republike

V teku po Ljubljani bo sodelovalo okoli 200 tekmovalcev

Ze v noči od petka na soboto so prispeli v Ljubljano prvi tekači, ki se bodo udeležili prazničnega tekmovalnega splošnega ustanovitve nove Jugoslavije. Prvi so bili atleti iz Subotice, v teku sobotne pa so prispeli še drugi iz Beograda in Zagreba, kakor tudi še nekateri člani slovenskih atletskih društev. V vsem bo nastopilo v teku po ljubljanskih ulicah 197 tekačev.

Največ zanimanja je seveda za tekmovalce članov, ki bodo startali ob pol 12 pred Narodnim domom in krenili nato po ljubljanskih ulicah: Tyrševa, Tavčarjeva, Komenskega, Zmajski most, Mestni dom, Strelška, Za gradom, Karlova cesta, Sentjakovski trg, Colvoj Graben, Rimska cesta, Gradišče, Selenburgova, Cankarjeva. Narodni dom, Narodni stadion, kjer bo tudi cilj, na cestah in ulicah z apnom, dolžina proge znaša 4500 m.

Prvak med člani bo prejel kit zmage, delo kiparja Pengova, dar predsednika vlade LRŠ Milne Marinka. Prvak Slovencev bo prejel kit zmage za isti prilog dar glavnega odbora Enotnih sindikatov, kip godarja, delo kiparja Kosa. Tudi za zmagovalce drugih kategorij so razpisane dragocene umetniške nagrade.

Gledalce obveščamo, da bo start v nedeljo 29. 11. m. dopoldne točno ob pol 12 pred Narodnim domom, kjer bo tudi cilj za vse kategorije. Hkrati naprošamo občinstvo, da ne motijo tekačev med tem ko bodo tekmovali po ulicah. Tekmovalci bodo dobili vsa potrebna navodila pred tekmovalcem v Narodnem domu.

Zbor sodnikov in tekmovalcev bo eno uro pred startom, t. j. ob 10.30 v Narodnem domu.

Turnir v odbojki

V povelju 29. novembra priredi SSD Železnikar-Ljubljana danes 28. novembra

Naš kolesarski šport lani in v bodoče

V tem letu so bili doseženi v naši državi pomembni uspehi na področju kvalitativnega dviga posameznih sportnih panog in množičnega udejstvovanja v njih. Na mnogih fizikulturikih manifestacijah, prireditvah in tekmovaljih se je pokazal velik napredek v naši fizikulturi.

Prvi po osvoboditvi so se udeležili tekmovalci za juniorsko in seniorsko prvenstvo države tudi v kategoriji »B« in »C«, kjer je bilo udeležilo 50 % več tekmovalcev kakor pred vojno. Prav tako so bile letos v naši državi prvi množične kolesarske prireditve — vojaško patriotsko tekmovalje, ki je posebno vplelo na budočo in kvalitativno dvig udeležilo po 150 vozačev.

Jugoslovanski kolesarji so se z uspehom udeležili mednarodne dirke Praga—Varšava—Praga in balkansko-srednjeevropskega tekmovalja v Budimpešti. Naši tekmovalci so se poleg tega udeležili olimpijade v Londonu in tekmovalja za prvenstvo sveta v Amsterdamu.

Za prihajajočo leto je določenih še več prireditev in tekmovalj. Poleg že omenjenih tekmovalj bo tudi moštveno prvenstvo države, katerega se bodo udeležili vsi tekmovalci in ki bo kvalitativno na republikah in republikah. Določeni je že nekaj etapnih dirk, od katerih bo največja osrednjena dirka Enotnih sindikatov od 1. do 8. maja ter dirka okoli Jugoslavije v 16 etapah septembra in oktobra. Naši kolesarji se bodo udeležili tudi tekmovalj za prvenstvo sveta, ki bodo 1. 1949 v Kopenhaganu.

Da bi uspešno potrebni kader inštruktorjev in sodnikov, bo organizirala kolesarska zveza Jugoslavije v nakrajšem času vrsto strokovnih tečajev. 1. decembra bodo odprli v Zagrebu tečaj kolesarske sodnike in inštruktorje. Tečaj bo obiskoval po 10 iz Makedonije, Slovenije ter Bosne in Hercegovine in 2 kandidata iz Crne gore. V zimski sezoni bo 1. januarja do konca marca bodo podobni tečaj tudi po posameznih republikah. Po naštrtu kolesarske zveze Jugoslavije mora biti prihajajoče leto v vsaj državi skupno 180 kolesarskih klubov in sekcij s približno 5200 člani. Vznobne ukrepe za nadaljni napredek in kvalitativni dvig naših kolesarjev bodo izvedli tudi glede proizvodnje in nabavljanja rezervnih delov za kolesa in drugih potrebnih. Za pomoč kolesarjem pri nabavljanju materiala bodo ustanovljene kolesarske zadržbe. V Beogradu so tako ustanovili »Kolesarski klub«, v Pragi pa leta bodo pričeli graditi tudi kolesarska dirkališča. Beograjsko društvo »Metalac« je že pričelo graditi dirkališče, ki bo prvi obkrož take vrste v naši državi. Dirkališče bo gotovo do konca leta 1949. (Tanjug.)

hli izvoljen prvi odbor te naše nove športne organizacije. Predsednik zveze je minister Viktor Repič, podpredsednik Stane Pleško in Hinko Ložinski, tajnik Ljubo Tršan, tehnični referent Fran Gartner, propagandist Ivan Maver, gospodarski in finančni referent Vosprenik, referent za statistiko in kadre Janko Branjik in zdravstveni referent dr. Stanecer. Predsednik se je v imenu odbora zahvalil za zaupanje in obljubil, da bo odbor z vsemi moči skrbel za napredek kolesarstva v Sloveniji.

Danes prvenstvena nogometna tekma II. zvezne lige

SPARTAK : ENOTNOST

(Subotica) (Ljubljana)
Začetek ob 13.45 na stadionu
Enotnosti
V predtekmi ob 12.45 nastopijo rokometaši!

Ženski vaditeljski tečaj

Telovadna zveza Slovenije obvešča vse tečajnice, ki bodo poseleale ženski vaditeljski tečaj TZS v decembru, da za naslednjo prinesejo s seboj življene nakaznice, odejo (po možnosti 3), brisačo in ves ostali osebni pribor s telovadno opremo.

Tečaj se prične v ponedeljek 6. decembra ob 8 v Narodnem domu. Tečajnice naj se zglasijo do nedelje večer v Narodnem domu, Blewsova c. 28. Vse stroške za prehrano, prenošišča in vozno povzame TZS.

Požmenske prijave tečajno naj pošljejo po OTO najkasneje do četrtka 2. decembra.

Iniciativni odbor za ustanovitev novega športnega društva za Beogradom sklicuje v torek 30. novembra ob 19.30 v prostorih telovadnega društva Ljubljana 3 obvezno sejo.

Prireditve ob Dnevu republike

Zgodovinski 29. november — rojstni dan ljudske republike jugoslovanskih narodov — proslavljajo tudi šahisti z mnogimi množičnimi prireditvami. Tako bodo otvoritvi velikega sindikalnega moštvenega tekmovalja za prvenstvo države, ki bo 16. v sredo, med drugim pripravili tudi naslednje šahovske prireditve:

Danes ob 9. dopoldne bo v verandi hotela Union v Ljubljani dvoboj na 50 deskah med univerzo in srednjimi šolami za prehodni pokal Komitaja za fizikulturo.

V Mariboru bo danes bratovrnir 24 mostev, ki so sodelovala v sindikalnem tekmovalju.

Prav tako bodo danes ob 8.30 v Šahovskem domu v Celju slovensko prireditvi sindikalnem tekmovalju za prvenstvo države, ki bo 16. v sredo, med drugim pripravili tudi naslednje šahovske prireditve:

Danes ob 9. dopoldne bo v verandi hotela Union v Ljubljani dvoboj na 50 deskah med univerzo in srednjimi šolami za prehodni pokal Komitaja za fizikulturo.

Kmečka obdelovalna zadruga v Segetu

Tako so imenovali istriški kmetje, nekdanji koloni grofa De Franceschija, svojo delavno skupnost, svojo obdelovalno zadrugo, katero so pred kratkim ustanovili. Da bomo lažje živeli, da bomo olajšali delo in dosegli večji pridelek, smo ustanovili našo delovno skupnost. Pa še zato, ker smo videli v Pučah, kaj znore skupnost, kaj se pravi biti v zadrugi; ker smo videli, kako taka skupnost preobrne svet in ljudi. Tako so govorili nekdanji koloni izkoriščačevalca grofa De Franceschija, ko so sklenili ustanoviti svojo zadrugo. Prej so delali na vsem pospevstvu enega gospodarja, ki ni sam delal nič, ampak sadove samo užival žuljavih rok kolonov, ki so za skorjo kruha obdelovali več kakor 250 ha zemlje. 60 kolesarskih družin je delalo in slabo živelo na tej zemlji. Se leta 1941, ko so zatirani mali evropski narodi videli svojo rešitev v zmagi Sovjetske vojske, je na tem delu zatirane slovenske zemlje živel naš človek fevdalnih, suženjskih način življenja. Takrat se je še godilo tem kolonov, tako, kakor pripovedujeta Alojzij Vouk in Avgust Sterle, ki sta pridela po 100 stotov pšenice, pa sta morala dati skoraj ves pridelek lastniku zemlje, njuni družini sta pa ostali lačni. Podoben položaj so imele skoraj vse kolonske družine.

To nečloveško izkoriščanje je vse te kolonske družine zorilo v uporne ljudi, ki so v letu 1941. ob vstopu Sovjetske zveze in Jugoslavije v vojno, videli svojo lastno rešitev in konec tlačanstva, konec kolonstva. Ze takoj po zlomu Italije so ustanovili 18 borbenih skupin, ki so začele z večjimi ali manjšimi sabotажnimi dejanji. Grof je čutil, da njegova ura poteka, da bo konec gospodstva, izkoriščanja in lahkega življenja na tej zemlji in se je umaknil.

Po osvoboditvi so kmetje sami razdelili zemljo. Oni so jo obdelovali leta in leta, jo poplili z znojem, sedaj je njihova. Odlok o agrarni reformi je potrdil njihovo voljo. Dobili so zemljo, katere lastniki so mogli biti samo oni, ker zemlja pripada tistemu, ki jo obdeluje. Toda, to jim ni bilo dovolj, da imajo zemljo. Sii so v zadrugo, ustvarili so močno delovno skupnost v kmečki obdelovalni zadrugi in ji dali ime: »Kmečka obdelovalna zadruga bratstva in enotnosti, Segeta.

Obsodba vojnih zločincev v Skopju

Skopje, 26. nov. Okrožno sodišče je snoči izreklo sodbo nad skupino vojnih zločincev — funkcionarjev in pripadnikov bolgarske okupacijske oblasti v Makedoniji. Obsojeni so bili: Asen Bogdanov na smrt z obešenjem in Trajko Čudnev na smrt z ustrelitvijo, oba tudi na izgubo vseh državljanskih pravic in zaplenbo premoženja; Tole Spasov na 6 let odvzema svobode s prisilnim delom; Dimitar Panov na smrt z ustrelitvijo, trajno izgubo državljanskih pravic in zaplenbo premoženja; Nikola Vetrov na 10 let odvzema svobode s prisilnim delom; Stoilko Davidov na 8 let odvzema svobode s prisilnim delom; Kiril Grubčev na 20 let odvzema svobode s prisilnim delom; Trajko Jovčevski na 7 let odvzema svobode s prisilnim delom; Blaža Ivanov na 5 let odvzema svobode s prisilnim delom in Temetko Stojanov na 5 let odvzema svobode s prisilnim delom.

Pucciničeva „Tosca“ zopeč na ljubljanskem odru

V nedeljo 21. t. m. je ljubljanska opera že stoenajstič ob svojega obstoja uprizorila Pucciničevu priljubljeno delo »Tosca«. To je število, ki ga je le redkokatero operno delo na našem odru doživelo. Zanimanje, ki je za predstavo vladalo, pa nam zagotavlja, da bo občinstvo še nešteto krat prišlo k uprizoritvam »Tosce«. Privlačuje ga revolucionarno ozadje libreta s svojo napredno tendenco; vabi ga zgodba o ljubezni, ki je zmožna največjih žrtv; namigoje ga melodiozni, prijetni in nevsiljivi spevi Pucciničeve glasbe, kljub dejstvu, da je snov prikazana v vsej svoji surovosti, grozi in tragičnosti neposredno na odru. Zadržanje občinstva nam torej v slučaju Tosce pobija ponekod razširjeni ugovor proti filmom iz najbližje preteklosti, češ: »Dajte nam vedrih in vsebinsko odmaknjenih snovi, ker smo preutrujeni od komaj prestanih grozot.«

Nedeljska predstava je bila na novo pripravljena in inscenirana. Vodil jo je dirigent R. Simoniti, režiral pa O. Sest. Peli in igrali so tokrat solisti Simičeva (Tosca), R. Francl (Cavaradossi), V. Janko (Scarpia), Anžlovar (Angelotti), Fr. Lupša (cerkovnik) ter Zihnerlova, Strukelj, Prus in Perko. Glavna vloga Tosce odločuje o uspehu

Kulturni pregled

Nekaj novosti narodne in univerzitetne knjižnice

Abderhalden R.: Vitamine. Hormone. Fermente. 3. Aufl. Basel 1946. (57071)

Babičkov A. M. & V. F. Egorčenko: Tjaga pozdov. Teorija, računanje, ispitivanja. Moskva 1947. (cir.) (II 84496)

Cingor Ja A.: Prostejše. Praktične metode in vaje za učence srednje šole. Moskva 1947. (cir.) (57111)

The Cumulative Book Index. July 1945 — December 1946. New York 1947 — (II 84490)

Dandurov M. I.: Tonelli na putjah soobščanja. Izd. 2. Moskva 1947. (cir.) — (57274)

Dokumenty k istorii slavjanovedenija v Rossii. (1850—1912). Moskva 1948. (cir.) — (II 84497)

Gapoškin F.: Potopnji metod v promy. slennosti SSSR. Moskva 1946. (cir.) — (57273)

Juva K.: Závlahové meliorace. V Brně 1946. (86470-233)

Karmazov M. G.: Avtomatičeskaja telefonija. 2. izd. Moskva 1947. (cir.) — (II 84498)

Klökner F. & K. Hruban: Zelezovčev zakon. 5. vyd. v Praze 1947. (86470-233)

Kolman A.: Najnovější objevy soudobé atomové fyziky ve světle dialektické materializmu. Praha 1946. (82819-1)

Kolpakova N.: Knjga o russkom folklore. Leningrad 1948. (cir.) (87016)

Leonov M. M.: Marksizm-leninizm o naučnom proizvoditvi (Moskva) 1948. (cir.) — (87077)

Mathesius V.: Čeština a obecný jaz-kozpyt Soubor statí (V Praze 1947.) — (87096)

Mežunarodno pravo (Izd.) Institut prava Akademije nauk SSSR. Moskva 1947. (cir.) (86724)

Pokoruv B. M.: Rasčet kolentogova vada na kruzilnici kolebanjia. Moskva 1947. (cir.) (87114)

Statističeskij približka Československé republiky 1948. V Praze 1948. (82865)

Dnevne VESTI

KOLENDAR
Nedelja, 28. novembra: Radivoj, Lelija.
Ponedeljek, 29. novembra: Državni praznik, Saturnin.

SPOMINSKI DNEVI
28. XI. 1829. — Rojen Friedrich Engels, ustanovitelj znanstvenega socializma.
28. XI. 1943. — Začetek teheranske konference.
29. XI. 1943. — II. zasedanje AVNOJ-a v Jajcu.

DEZURNA LEKARNA
Centralna lekarna, Tromostje, Marijina trga št. 5.
NEDELJSKA IN PRAZNIČNA DEZURNA ZDRAVNIŠKA SLUŽBA

Ljubljana: Dr. Logar Ivan, Rimska cesta št. 7, telefon 21-66 do ponedeljka do 8. zjutraj.
Dr. Igličar Vinko, Tržanska cesta št. 14, telefon 22-89, od ponedeljka do 8. zjutraj do torka do 8. zjutraj.

SLOVENSKA NARODNA GLEDALIŠKA V LJUBLJANI IN MARIBORU
DRAMA V LJUBLJANI
Nedelja, 28. novembra, ob 15: Krefc: Krajnski komedijanti. Izven — Ob 20: Krefc: Krajnski komedijanti. Izven.

OPERA V LJUBLJANI
Nedelja, 28. novembra, ob 15: P. P. Miklar: Mala balerina. Izven.
Ponedeljek, 29. novembra, ob 20: Čajkovski: Evgenij Onegin. Izven. Ob 10: Občinski ustanovitelji nove Jugoslavije. — Gostovanje Tomislava Neraliča, basista zagrebške Opere.

V MARIBORU
Nedelja, 28. novembra, ob 15: Krémárca: Mirandolina. Izven. — Ob 20: Nastopi plesnih skupin, solistov in recitatorjev.
Ponedeljek, 29. novembra, ob 20: Cankar: Za narodov blagor. Izven.
Torek, 30. novembra, ob 20: Cankar: Za narodov blagor. Red Sind-B.

Obvestilo kontrolne komisije LRS
Zelo pogosto posamezniki ali ustanove kolkajo prihode ali druge vloge, posamezniki in komisiji Slovenije ali ostalim kontrolnim organom.

Obvezno cepljenje proti tuberkulozi
Obvezno cepjenje proti tuberkulozi z BCG za otroke od 2-7 let se bo začelo 30. novembra t.j. po naslednjem vrstnem redu:
Rajon CENTER: Frančiškanska dvorana.

OPOROČILO
Vse, ki se pisмено obračajo na naša prošnja, naj jim sporočimo naslove malih oglasov, prosimo, da navedejo številko oglasa in priložijo 5 din za odgovor.

VABILO
na
IZREDNI OBČNI ZBOR
Društva upokojencev LK Slovenije, ki bo v nedeljo dne 12. decembra 1948 ob 9.30 v dvorani Doma sindikatov v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 22.

OPOROČILO
V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nam je umrl naš ljubi mož in oče

ROMAN GREGORČIČ
Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek 29. novembra ob 7 zjutraj v Ljutomeru.
Ljutomer, Ljubljana, Maribor dne 28. novembra 1948.

Udeleženci vinogradniškega kongresa v Brezicah imajo za prevoz po železnici 50% popusta. Zato naj vsi udeleženci pred nastopom v Brezicah obdržijo vozovnice in jih dajo nato potrditi. Svoje jim bodo za brezplačen povratek.

Predavanje. V torek 30. t. m. ob 20. bo v seminarju elektroštitna predaval o sodobnih problemih elektroštitne prof. dr. ing. Milan Vukmar. Vabljeni vsi! — 15M elektro. 2254-n

Krajevni odbor Rdečega križa v Slovenski Bistrici se zahvaljuje za znesek 500 din, ki ga je poklonil tov. Jože Simec namesto venca na grob Margite Korpuk.

Planinsko društvo v Kranju bo imelo svoj redni letni občni zbor v torek 30. novembra ob 20. uri v mali dvorani Sindikalnega doma. Vabimo vse člane, pa tudi vse prijatelje tega društva, da se zbora zanesljivo udeležijo. — Odbor. 2256-n

Rajonsko ljudsko gledališče na Vtici vse tovaršice in tovaršice, ki imajo veselje do dramatike, da se pripravijo za našo gledališko družino. Prijava sprejema dnevno ob 16. do 18. ure tajnik tovaršice Horvat, Rožna dolina, cesta VI. št. 6. — Odbor RLK. 2253-n

Preskrba MALOPRODAJALCEM!
OLO Ljubljana obkroga odsek za preskrbo obveša vse maloprodajalce, da se mljo deli po obrokih, objavljenih v časopisu z dne 27. XI. 1948. Isto velja tudi za KLO-je pri potrjevanju industrijskih nakazne.

UNIVERZA, medicinska fakulteta, Akademija za likovno umetnost, Akademija za glasbo, Akademija za igraško umetnost in Ljudska študentska mladina — priredijo

PROSLAVA DRŽAVNEGA PRAZNIKA 29. NOVEMBRA.
Proslava bo v ponedeljek 29. novembra t. l. ob 11. uri dopoldne v VELIKI DVORANI »UNIONA«.

KONCERTI
II. mladinski koncert letošnje sezone bo v četrtek 2. decembra ob 16 v Filharmoniji. Naslov prireditve je »Kratek pogled v razvoj opere. Spored izvajajo: Vilma Bukovec (sopran), Rudolf Francl (tenor), Friderik Lupša (bas) in orkester Slovenske filharmonije, dirigent Dimitrij Zebre. Posamezne točke sporeda veče pojedinska beseda, ki jo govori dr. Valens Vodusek. Sporedi kot vstopnice v Knjižarni muzikali. 2258-n

Obvestilo kontrolne komisije LRS
Zelo pogosto posamezniki ali ustanove kolkajo prihode ali druge vloge, posamezniki in komisiji Slovenije ali ostalim kontrolnim organom.

Obvezno cepljenje proti tuberkulozi
Obvezno cepjenje proti tuberkulozi z BCG za otroke od 2-7 let se bo začelo 30. novembra t.j. po naslednjem vrstnem redu:
Rajon CENTER: Frančiškanska dvorana.

OPOROČILO
Vse, ki se pisмено obračajo na naša prošnja, naj jim sporočimo naslove malih oglasov, prosimo, da navedejo številko oglasa in priložijo 5 din za odgovor.

VABILO
na
IZREDNI OBČNI ZBOR
Društva upokojencev LK Slovenije, ki bo v nedeljo dne 12. decembra 1948 ob 9.30 v dvorani Doma sindikatov v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 22.

OPOROČILO
V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nam je umrl naš ljubi mož in oče

ROMAN GREGORČIČ
Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek 29. novembra ob 7 zjutraj v Ljutomeru.
Ljutomer, Ljubljana, Maribor dne 28. novembra 1948.

NAROČNIKE,

ki prejema naš list po pošti in so z naročnino v začetku za mesec november prosimo, naj jo čimprej poravnajo, ker jim sicer lista ne moremo pošiljati.

Uradne objave

OPOROČILO GLEDE PRODAJE MOTORNIH VOZIL
Opažajo se primeri, da lastniki motornih vozil, ki nameravajo prodati svoja motorna vozila, sklepajo kupoprodajne pogodbe s kupcem, ne da bi prej poznali predpise o prodaji oziroma nakupu takih vozil.

Uradne objave
Opažajo se primeri, da lastniki motornih vozil, ki nameravajo prodati svoja motorna vozila, sklepajo kupoprodajne pogodbe s kupcem, ne da bi prej poznali predpise o prodaji oziroma nakupu takih vozil.

Poverjenstvo za lokalni promet za glavno mesto Ljubljano v Ljubljani

ZA NEDELJO 28. NOVEMBRA
LJUBLJANA UNION: zaprti! — MOSKVA: prvi slovenski film: »Na svoji zemlji«. Zasedba: izredne dolžine filma predstave ob 14.30, 16.45, 19. in 21. — SLOGA: sovjetski film »Mi iz Kronštata«. Predstave ob 15, 17, 19 in 21.

CELJE METROPOL: sovjetski barvni glasbeni film »Pravilica o sibirski zemlji«. — DOM: češki film »Srečna, tednik. KAMNIK: jugoslovanski umetniški film »Slavica, tednik.

ZA PONEDELJEK 29. NOVEMBRA
LJUBLJANA UNION: prvi slovenski umetniški film »Na svoji zemlji«. Zasedba: izredne dolžine filma predstave ob 14.30, 16.45, 19. in 21. — MOSKVA: sovjetski film »Rusko vprašanje«. — SLOGA: sovjetski film »Mi iz Kronštata«. Predstave v obeh kinematografih ob 15, 17, 19 in 21.

ZA TOREK 30. NOVEMBRA
LJUBLJANA UNION: prvi slovenski umetniški film »Na svoji zemlji«. Zasedba: izredne dolžine filma predstave ob 15, 17, 19 in 21. — MOSKVA: sovjetski film »Rusko vprašanje«. — SLOGA: sovjetski film »Mi iz Kronštata«. Predstave v obeh kinematografih ob 15, 17, 19 in 21.

BREZ DOPLACILA, BREZ ČAKANJA, BREZ DRENJANJA
d o b i t e
železniške vozovnice pri PUTNIKU
predprodaja tudi za dva dni naprej.

OBJAVA najdenih in ukradenih dvokoles
Pozivamo vse lastnike spodaj navedenih dvokoles, ki so izgubili ali odkliči za notranje zadeve, pri IO glavnega mesta Ljubljana, Bleiweisova cesta št. 22, III. nadst., soba 31, vsak ponedeljek, torek in sredo od 8 do 10. S seboj je prinesiti vse dokazne o lastništvu.

OPOROČILO
Vse, ki se pisмено obračajo na naša prošnja, naj jim sporočimo naslove malih oglasov, prosimo, da navedejo številko oglasa in priložijo 5 din za odgovor.

VABILO
na
IZREDNI OBČNI ZBOR
Društva upokojencev LK Slovenije, ki bo v nedeljo dne 12. decembra 1948 ob 9.30 v dvorani Doma sindikatov v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 22.

OPOROČILO
V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nam je umrl naš ljubi mož in oče

ROMAN GREGORČIČ
Pogreb dragega pokojnika bo v ponedeljek 29. novembra ob 7 zjutraj v Ljutomeru.
Ljutomer, Ljubljana, Maribor dne 28. novembra 1948.

OPOROČILO
V neizmerni žalosti naznanjamo vsem sorodnikom in znancem, da nam je umrl naš ljubi mož in oče

Rajonski ljudski odbor I Center

priridi v ponedeljek 29. t. m. ob 15 v dvorani Slovenske filharmonije

slavnostno akademijo

v proslavo ustanovitve FLRJ.
Sodelovali bodo: naša mojstra-glasbenika Dermelj in Lipovšek, orkester in mešani zbor Slovenske filharmonije, člani Akademije za igraško umetnost in razne pionirske skupine s prizori, zbornimi recitacijami, petjem, deklaracijami in glasbo.

Kmetijsko razstavo
Razstava bo odprta dnevno od 8-18. Razstavljeni bodo vsi kmetijski prideiki, sredstva za zaščito rastlin, mlekarstvo in čebelarstvo. Prikazan bo ves razvoj zadrugištva v grafikonih od osvoboditve do danes, nadalje od kup pridekov in prodaja industrijskega blaga kmetovalcem.

RAZNAŠALCA (KO)
časopisov za HUJE in CIRCE
takoj sprejme
Podružnica »Slov. poročevalca« Kranj

ČASU PRIMERNA DARI LA
vam nudi v lepi izbiri otroških obleke »VARTEKS«
konfekcija — Ljubljana, Marijin trg 1

PRODAJA AMBALAŽE!
Trgovsko podjetje »Slovenija avtor« prodaja večjo količino
RABLJENIH ZABOJEV
po zmerni cenli. — Ogleda se jih lahko v Ljubljani, Vilharjeva (Jama).

Mestna vrtnarija
Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 2,
KUPI DOBRO OHRANJENE
akvarije ter vsakovrsten akvarističen pribor

Vsakovrstne stroje
za obdelovanje kovin in lesa, električne sušilne omare, frigidaira ter stroje za preiskavo gradbenega materiala — KUPIMO.
Ponudbe pod šifro »PRECIZNA STRUŽNICA« na oglasni oddelek »Slovenskega poročevalca«.

Zamenjamo 3 elektromotorje
7,5 KW, 10 PS, 380 V, v trikotu
za 3 ELEKTROMOTORJE
7,5 KW, 10 PS, 220 V, v trikotu.
Ponudbe poslati na
Podjetje »KAMNIK« v Kamniku

VEČ TOVORNIH SANI
in DVE OSEBNE SANI
NUJNO POTREBUJEMO.
Ponudbe na:
Oglasni zavod Hrvatske — Zagreb, Trg Republike 5, — pod br. 8233.

INDUSTRIJSKI SERVIS — CELJE
obvešča vsa podjetja,
da se je PRODAJNI ODDELEK preselil
na MARIBORSKO CESTO št. 13.
Telefon št. 112.

Stranke se sprejemajo le od 8. do 12. v skladišču in pisarni.

ZREBANJE SREČK III. RAZREDA
Državne razredne loterije FLRJ
od 6. do 31. decembra 1948.

IZREBANE BODO 3 premije: 600.000, 300.000 in 200.000 din ter 40.000 dobitkov in skupni vrednosti 34.000.000 din. SREČKO SE VEDNO LAHKO KUPI pri Jugoslovanih, Ljubljana, Tyrševa 11 in njegovih podružnicah v Mariboru in Celju ali pri maloprodajalcih tobaka. — Četrtnica stane v III. razredu 150 din, ker je treba doplačati po 50 din za prvi in drugi razred.

POZIV
Nabavna in prodajna zadruga z o. j. v Šoštanju
poziva vse dolžnike in upnike, da prijavijo svoje terjatve in obveznosti najpозneje do 10. decembra 1948.

Televadno društvo Ljubljana VI. ZGORNJA SSKA
opozarja ljubitelje plesa, ki prihajajo od nedeljah na plesne vaje, ki jih prireja naše društvo, da te vaje v nedeljo 28. novembra 1948 odpadejo ter bodo v ponedeljek 29. novembra 1948 od 14.45 do 15.15, za začetnike z nadaljevanjem do 18.30 ter od 19.30 do 22.30.

OKR. zveza Kmetijskih zadrug, Krško
priridi od 28. nov. do 4. dec 1948
Kmetijsko razstavo
Razstava bo odprta dnevno od 8-18. Razstavljeni bodo vsi kmetijski prideiki, sredstva za zaščito rastlin, mlekarstvo in čebelarstvo. Prikazan bo ves razvoj zadrugištva v grafikonih od osvoboditve do danes, nadalje od kup pridekov in prodaja industrijskega blaga kmetovalcem.

RAZNAŠALCA (KO)
časopisov za HUJE in CIRCE
takoj sprejme
Podružnica »Slov. poročevalca« Kranj

ČASU PRIMERNA DARI LA
vam nudi v lepi izbiri otroških obleke »VARTEKS«
konfekcija — Ljubljana, Marijin trg 1

PRODAJA AMBALAŽE!
Trgovsko podjetje »Slovenija avtor« prodaja večjo količino
RABLJENIH ZABOJEV
po zmerni cenli. — Ogleda se jih lahko v Ljubljani, Vilharjeva (Jama).

Mestna vrtnarija
Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 2,
KUPI DOBRO OHRANJENE
akvarije ter vsakovrsten akvarističen pribor

Vsakovrstne stroje
za obdelovanje kovin in lesa, električne sušilne omare, frigidaira ter stroje za preiskavo gradbenega materiala — KUPIMO.
Ponudbe pod šifro »PRECIZNA STRUŽNICA« na oglasni oddelek »Slovenskega poročevalca«.

Zamenjamo 3 elektromotorje
7,5 KW, 10 PS, 380 V, v trikotu
za 3 ELEKTROMOTORJE
7,5 KW, 10 PS, 220 V, v trikotu.
Ponudbe poslati na
Podjetje »KAMNIK« v Kamniku

VEČ TOVORNIH SANI
in DVE OSEBNE SANI
NUJNO POTREBUJEMO.
Ponudbe na:
Oglasni zavod Hrvatske — Zagreb, Trg Republike 5, — pod br. 8233.

INDUSTRIJSKI SERVIS — CELJE
obvešča vsa podjetja,
da se je PRODAJNI ODDELEK preselil
na MARIBORSKO CESTO št. 13.
Telefon št. 112.

Stranke se sprejemajo le od 8. do 12. v skladišču in pisarni.

ZREBANJE SREČK III. RAZREDA
Državne razredne loterije FLRJ
od 6. do 31. decembra 1948.

IZREBANE BODO 3 premije: 600.000, 300.000 in 200.000 din ter 40.000 dobitkov in skupni vrednosti 34.000.000 din. SREČKO SE VEDNO LAHKO KUPI pri Jugoslovanih, Ljubljana, Tyrševa 11 in njegovih podružnicah v Mariboru in Celju ali pri maloprodajalcih tobaka. — Četrtnica stane v III. razredu 150 din, ker je treba doplačati po 50 din za prvi in drugi razred.

POZIV
Nabavna in prodajna zadruga z o. j. v Šoštanju
poziva vse dolžnike in upnike, da prijavijo svoje terjatve in obveznosti najpозneje do 10. decembra 1948.

Vse morebitne poznejše terjatve se ne bodo upštevale, dolžniki, kolikor se ne bi do tega roka prijavili, pa bodo izročeni arbitraži.

Televadno društvo Ljubljana VI. ZGORNJA SSKA
opozarja ljubitelje plesa, ki prihajajo od nedeljah na plesne vaje, ki jih prireja naše društvo, da te vaje v nedeljo 28. novembra 1948 odpadejo ter bodo v ponedeljek 29. novembra 1948 od 14.45 do 15.15, za začetnike z nadaljevanjem do 18.30 ter od 19.30 do 22.30.

OKR. zveza Kmetijskih zadrug, Krško
priridi od 28. nov. do 4. dec 1948
Kmetijsko razstavo
Razstava bo odprta dnevno od 8-18. Razstavljeni bodo vsi kmetijski prideiki, sredstva za zaščito rastlin, mlekarstvo in čebelarstvo. Prikazan bo ves razvoj zadrugištva v grafikonih od osvoboditve do danes, nadalje od kup pridekov in prodaja industrijskega blaga kmetovalcem.

RAZNAŠALCA (KO)
časopisov za HUJE in CIRCE
takoj sprejme
Podružnica »Slov. poročevalca« Kranj

ČASU PRIMERNA DARI LA
vam nudi v lepi izbiri otroških obleke »VARTEKS«
konfekcija — Ljubljana, Marijin trg 1

PRODAJA AMBALAŽE!
Trgovsko podjetje »Slovenija avtor« prodaja večjo količino
RABLJENIH ZABOJEV
po zmerni cenli. — Ogleda se jih lahko v Ljubljani, Vilharjeva (Jama).

Mestna vrtnarija
Ljubljana, Cesta na Rožnik št. 2,
KUPI DOBRO OHRANJENE
akvarije ter vsakovrsten akvarističen pribor

Vsakovrstne stroje
za obdelovanje kovin in lesa, električne sušilne omare, frigidaira ter stroje za preiskavo gradbenega materiala — KUPIMO.
Ponudbe pod šifro »PRECIZNA STRUŽNICA« na oglasni oddelek »Slovenskega poročevalca«.

Zamenjamo 3 elektromotorje
7,5 KW, 10 PS, 380 V, v trikotu
za 3 ELEKTROMOTORJE
7,5 KW, 10 PS, 220 V, v trikotu.
Ponudbe poslati na
Podjetje »KAMNIK« v Kamniku

VEČ TOVORNIH SANI
in DVE OSEBNE SANI
NUJNO POTREBUJEMO.
Ponudbe na:
Oglasni zavod Hrvatske — Zagreb, Trg Republike 5, — pod br. 8233.

INDUSTRIJSKI SERVIS — CELJE
obvešča vsa podjetja,
da se je PRODAJNI ODDELEK preselil
na MARIBORSKO CESTO št. 13.
Telefon št. 112.

Stranke se sprejemajo le od 8. do 12. v skladišču in pisarni.

ZREBANJE SREČK III. RAZREDA
Državne razredne loterije FLRJ
od 6. do 31. decembra 1948.

IZREBANE BODO 3 premije: 600.000, 300.000 in 200.000 din ter 40.000 dobitkov in skupni vrednosti 34.000.000 din. SREČKO SE VEDNO LAHKO KUPI pri Jugoslovanih, Ljubljana, Tyrševa 11 in njegovih podružnicah v Mariboru in Celju ali pri maloprodajalcih tobaka. — Četrtnica stane v III. razredu 150 din, ker je treba doplačati po 50 din za prvi in drugi razred.

POZIV
Nabavna in prodajna zadruga z o. j. v Šoštanju
poziva vse dolžnike in upnike, da prijavijo svoje terjatve in obveznosti najpозneje do 10. decembra 1948.

Vse morebitne poznejše terjatve se ne bodo upštevale, dolžniki, kolikor se ne bi do tega roka prijavili, pa bodo izročeni arbitraži.

